

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2023/12
Egyházi esztendő
utolsó vasárnapja
Advent
Karácsony

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen- Assen- Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium megbízásából szerkeszti: dr. Hermán M. János.
Munkatársak: Rostás Kriszta, Szilágyi Árpád, Szomor Attila, Téglásy Sándor és Urbán Ákos.
Szerzők, tanácsadók: Maarten Aalders, Albertje Alkema-ten Hoeve, dr. Békássy N. Albert,

dr. Békefy Lajos, Csanády Ágnes, Ferenczy Miklós, dr. Gudor Kund Botond, Kovács Kata, Makkay József, Christine Mostert-Holsappel, Rácz Ervin, Dineke Rohaan, Sógor Csaba, Somogyi Botond, Szilágyi Árpád, Téglásy Sándor, Urbán Ákos, Lydia Verkade-Mostert.

Szolgálati rend a zwollei egyházközségünkben

2023. január 8. Igét hirdet: Kelemen A. Csongor

2023. február 12. Igét hirdet: Sólyom Uzonka Lilla. Presbiteri gyűlés.

2023. március 12. Igét hirdet: Ilosvai Dorottya, Kampen

2023. április 9. Húsvét. Úrvacsoraosztás és ünnepi műsor. Igét hirdet: Kelemen A. Csongor

2023. április 30. Nyitott Gyülekezeti Nap. Igét hirdet: nt. Bölcsföldi András, Budapest

2023. május 14. Anyák napi ünnepély. Közgyűlés. Igehirdető: Kelemen A. Csongor

2023. május 28. Pünkösd. Igehirdetés, keresztelés, úrvacsoraosztás. Hermán M. János
2023. június 11. Szolgál Kelemen A. Csongor

2023. június 25. Szabadtéri istentisztelet Zeistben. Igét hirdet: Paál Károly
2023. július 9. Igehirdetéssel szolgál Hermán Mostert Rebekka, Temesvár
2023. augusztus 13. Igehirdetés, keresztelés: Hermán Mostert Rebekka

2023. augusztus 27. Újkenyér. Ökumenikus istentisztelet, Hága. Szolgál Sólyom Uzonka Lilla

2023. szeptember 10. Keresztelés. Hermán M. János, Ries Nieuwkoop; Hermán Mostert Rebekka

2023. október 8. Századik zwollei istentisztelet. Szolgál Kelemen A. Csongor

2023 október 29. Reformáció ünnepe. Úrvacsoraosztás. Szolgál Kelemen A. Csongor

2023. november 12. Istentisztelet. Szolgál Kiss Szabolcs lp., Kampen

2023. december 10. Advent 2. vasárnapja. Szolgál nt. Sógor Csaba külügyi főtanácsos. Vizitáció.

2023. december 24. Karácsony, Igehirdetés. Úrvacsoraosztás. Ünnepély. Szolgál Kelemen A. Csongor

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Egyházközségünk vezető lelkésze: drs. Kelemen Attila Csongor. Missziói lelkipásztor: dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkész. Újonnan bekebelezett lelkész: Sólyom Uzonka Lilla, aki a vianeni szolgálatokat végzi. Egyházközség hivatali ügyvitelét intézi: dr. Hermán M. János. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Szilágyi Árpád, Tárnok Eszter Lídia és Truczka József. Diakónusok: Bodor József, Berekméri Filep Annamária, Czimbalmos Klára, Marci Márió és Truczka Adrienn.

Orgonista: dr. Robert Helder. Gyermekfoglalkozások vezetője: Rohaan Éva vallástanár. Webmester: Téglásy Sándor. Olvasószerkesztő: Téglásy Sándor. Grafikai szerkesztő: Szomor Attila. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve amikor a meghívóban másként jelezzük.

Info: jhermanm@gmail.com --- Tel: 038-4233247
Facebook:

<https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban>
Honlapunk címe: <https://zwolleireformatus.nl/>
A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

Istentiszteleteinkre és a
szeretetvendégségekre mindenkit
tisztellel várunk!

Ha az Isten
vélünk, kicsoda
ellenünk!

A Magyarországi
Református
Egyházban
a 2023. esztendő
a lelkipásztori
hívás éve

ERŐS VÁRUNK
NEKÜNK AZ ISTEEN!

**Szolgálati rend az
Új Vianeni Gyülekezetben**

Helyszín (NEM A MAGYAR OTTHON, mert az nagy sajnálatunkra jelenleg használhatatlan), hanem: Vianen, Langeweg 6b (Sportpark Blankensteijn, BOM gebouw)

Szolgálattévő lelkipásztor: nt. Sólyom Uzonka Lilla

Istentiszteletek kezdete: 13.30

Idei istentiszteleteink dátumai: **november 26,**
december 17

A 2024-re tervezett dátumok: január 28; február 25; március 24; április 28; május 26; június 23; szeptember 22; október 27. és december 1.

15-11-2023.

Albertje A. H.

1. Ó jöjj, ó jöjj, Üdvözítő! Beteljesült már az idő. Törd át az ég zárt ajtaját, Vár a világ sóvárgva rád.

2. Megnyílt az ég harmozva, Megváltónkat, hogy lehozza; Ég felhői nyíljatok szét, Hozva Jákob fejedelmét!

3. Föld, virulj ki, völgyön, halmon Viruló zöld hadd fakadjon; Nyílj ki, földnek szép virága: Dávid házának Királya!

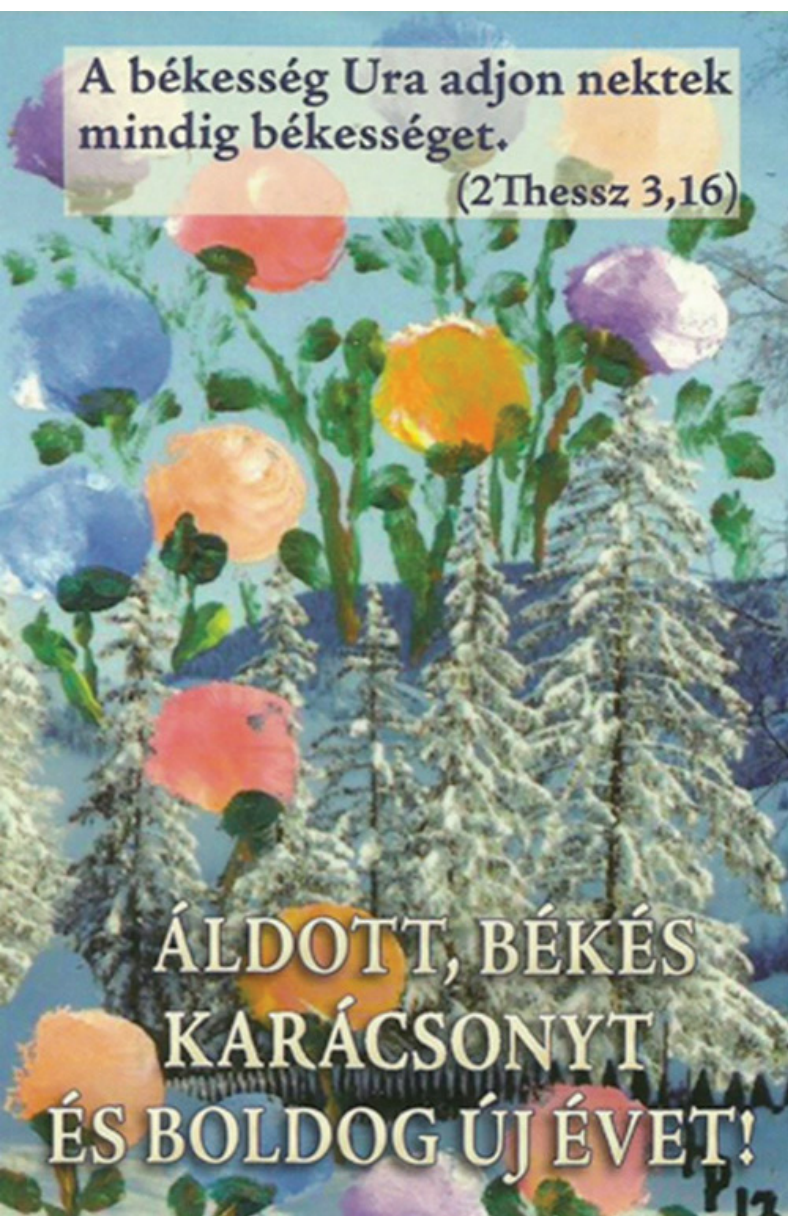
4. Ó fényes Nap, ó szép Csillag, Téged vágyunk mi látni csak: Kelj fel Napunk, fényeséged Űzze el a sötétséget!

„Veni veni Emmanuel”

A kárpátaljai gyülekezetek számára is hirdetünk gyűjtést. Bankszámlánkra is lehet adományt küldeni!

Bankrekening: NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente, Zwolle

Horváth Piroska, Ried (Ausztria)

Küszöbön állva

Advent első vasárnapjával kezdődik az egyházi év, de mivel zárul?

Hagyományosan az Örökkévalóság vasárnapja — katolikus testvéreinknél Krisztus Király vasárnapja — zárja az egyházi esztendőt, amikor a protestáns gyülekezetekben hátratekintve megemlékezünk elhunyt szereteteinkről, előre tekintve pedig Isten örökkévalóságára emlékeztetjük magunkat.

Az Úri imában elhangzó jöjjön el a Te országod (Mt.6:10) szépen fésüli össze a keresztyénség két nagy irányát, hiszen Isten örökkévaló országa és Krisztus királyi tisztsége elválaszthatatlan egymástól.

Az egyre sötétedő időszakban önkéntelenül is behúzódunk a meleg szobába, merengünk el esetleg a meggyújtott gyertya libbenő lángjában. Ha a hó nem is lassítja le az életet, érezzük: kevésbé vagyunk tevékenyek. Mint ahogy a természet is lelassul körülötünk: a növekedés helyet ad az elmúlásnak.

Éppen ebben az időszakban, éppen ezen a vasárnapon van különleges jelentősége annak, hogy amellet, hogy visszanezünk, előre is tekintünk. Mert az elmúlás mindig magában hordozza az új kezdet lehetőségét, az újra fakadó élet reményét.

Így állunk az elmúló és az újonnan induló egyházi esztendő küszöbén. Megsiratjuk őket, s megemlékezünk róluk, akik eltávoztak e földi létből, s fordulva a küszöbön — készülünk a Betlehemi Gyermekek fogadására.

A gyász vigasztalhatatlanságában felsejlik a viszontlátás ígérete, aminek a halálon királyként győzelmet aratott Krisztus a záloga. Lehet, hogy húsvétól még majd' fél év választ el bennünket, de így láthatjuk, s érthetjük meg, hogy Istennél az idő nem lineáris, mint ahogyan mi azt itt a földön megtapasztaljuk. Az élet és halál hatalmas Uránál egyszerre élhetjük át a veszteséget és a reményt, a halált és a születést, az elmúlást és a kezdetet.

Adjunk teret és időt magunknak a küszöbön, hogy aztán felszabadult lélekkel léphessünk be az örömteli készülődés szakaszába.

Sólyom Uzonka Lilla

Cristo Rei (Almada, Portugália)

Prédikáció az egyházi esztendő utolsó vasárnapjára: Jézus Krisztus visszajövele és az utolsó ítélet

Jézus tanítványai feszülten néztek az ég felé, tekintetüket arra a pontra szegezték, ahol a felhő eltakarta szemük elől az Urat. Vajon viszontlátjuk még? Ha igen, hol és mikor? És mit tesz majd, ha visszajön? Jézus követőit azóta is foglalkoztatják ezek és az ezekhez hasonló kérdések. A válaszokat egyedül Isten ismeri, aki velünk is megosztotta azoknak egy részét a Szentírásban. Vegyük sorra ezeket a kijelentéseket!

JÉZUS VISSZA FOG JÖNNI

Az első kijelentés arról szól, hogy Jézus visszatér. A tanítványok még a felhőket nézték, amikor már megszólította őket két fehér ruhás férfi, akik minden bizonnyal angyalok voltak, és biztosították őket arról, hogy az Úr vissza fog jönni (ApCsel 1,10–11). Az ígret jelentőségét annak hatása mutatja: a tanítványok bizonytalansága azonnal elmúlt, visszatértek Jeruzsálembe, imaéletük megújult. Mi számolunk Jézus visz-

szajövetelével? Ha igen, milyen pozitív hatása van ennek a hitünkre és az életünkre nézve?

JÉZUS VISSZAJÖVETELÉNEK IDEJE EL VAN REJTVE ELŐLÜNK

A második kijelentés kimondja, hogy Jézus visszajövetelének ideje el van rejtve előlünk. Sokan állították már, hogy pontosan tudják, mikor jön vissza Jézus. Az adventista William Miller szerint 1844-ben, a Jehova tanúi szerint 1914-ben, az antropozófus Rudolf Steiner szerint az 1930-as években, Nostradamus szerint 1999-ben... Egyikük sem találta és nem is találhatta el. Miért? Mert Jézus visszajövetelének idejét csak és kizárólag az Atya ismeri (Mt 24,36). Mire jó ez a titkolózás? A tíz szűz példázatából (Mt 25,1–13) megtanultuk, hogy aki tudni véli, mikor jön meg a vőlegény, hajlamos az elkényelmesedésre. Az információhiány tehát ebben az esetben előnyünkre válik, hiszen arra serkent minket, hogy mindig álljunk készen. Jézus visszajövetelének időpontja joggal foglalkoztat minket is. De vizsgáljuk meg, nem az „Ej, ráérünk arra még!” hozzáállás határoz-e meg minket!

Hans Memling: Az utolsó ítélet (részlet) Fotó: Wikipédia

AZ EZERÉVES BIRODALOM KÉRDÉSE

A harmadik kijelentés középpontjában az ezeréves birodalom látomása áll. A jelenések könyvében olvasható szakasz (Jel 20,1–6) és különösen az ezeréves birodalomról szóló megjegyzések értelmezése korántsem egyöntetű. Abban mindenki egyetért, hogy olyan időszokról van szó, amely Jézus első eljövele és az utolsó ítélet közé tehető, az egyetértés azonban itt véget is ér. Az első vitapont a birodalom fennállásának hosszáról szól. Némelyek szó szerint értelmezik az ezer évet, mások szimbolikusan. Az előbbieket a szövegben szereplő számot önmagában elegendő érvnek tekintik, az utóbbiak az apokaliptikus műfaj sajátosságaira hivatkozva úgy vélik, az ezer év egyszerűen rendkívül hosszú időszakot jelöl. E sorok szerzője ez utóbbi állásponttal ért egyet. A második vitapont a birodalom jellegével kapcsolatos. Vannak, akik fizikai,

és vannak, akik lelki értelmezéssel állnak elő. Az előbbiek a szakaszban szereplő kitétel – a Sátán megkötözése – alapján úgy gondolják, hogy mivel nem tombol majd a gonosz, beköszönt a fizikai értelemben vett világbeke. Ez utóbbiaknak – ugyancsak a Sátán megkötözésének képére alapozva és összekötve azt Jézusnak az erős ember megkötözéséről szóló hasonlatával (Mt 12,29) – az a meggyőződésük, hogy a gonosz hatalma lelki értelemben szorul korlátok közé, azaz nem tudja többé elzárni az evangéliumot a népek elől, az egész világon hirdetni fogják azt, ennek következtében pedig Isten népe robbanásszerű növekedésnek indul. E sorok szerzője ebben az esetben is ez utóbbi állásponttal ért egyet. A harmadik vitapont a birodalom kezdetét érinti. Azok, akik fizikai értelemben vett birodalom beköszöntét várják, alapvetően két táborra oszlanak. A premillenisták szerint Jézus a millenium – tehát az ezeréves birodalom – megalakulása előtt fog visszatérni, a forgatókönyv tehát a következő: a történelem halad a maga útján, Jézus visszajön, létrejön az ezeréves birodalom, ezt követi az utolsó ítélet és az idő nélküli lét. A posztmillenisták szerint Jézus a millenium után fog visszatérni, a forgatókönyv tehát a következő: a történelem halad a maga útján, ezt követi egy ezeréves békekorszak, ennek végén Jézus visszatér, ítéletet mond, majd belépünk az idő nélküli létbe. Azok, akik lelki értelemben vett birodalom beköszöntét várják, úgy tartják, hogy Jézus halálával és feltámasztásával – tehát a megváltás művének elvégzésével – az már el is kezdődött, a forgatókönyv tehát a következő: Jézus első eljövetele, az ezeréves birodalom, Jézus második eljövetele, utolsó ítélet, örökkévalóság. E sorok szerzője ebben az esetben is ez utóbbi állásponttal ért egyet. Isten tehát kezében tartja a világot és annak eseményeit, jó tervei egyre közelebb kerülnek a megvalósuláshoz. Az ezeréves birodalomról szóló tanítás elsősorban ebben akar minket megerősíteni.

A VISSZATÉRÉS ELŐJELEI

Habár Jézus visszatérésének időpontját nem ismerjük, maga az Úr tanított annak előjeleiről. A Mk 13,6–10 felsorolásában a hamis messiások megjelenése, háborúk, földrengések, éhínségek, üldözések és az evangélium minden nép közötti hirdetése szerepel. Az első öt jel valamilyen mértékben mindig tapasztalható volt, bár kétségtelen, hogy az idő előrehaladtával az intenzitás mértéke fokozódott. A hatodik jel viszont körülbelül most tűnt fel először. Persze nem mindenhol engedik az evangélium hirdetését, de a bibliafordítások gyakorlatilag már minden nép nyelvén elérhetőek, legalább földalatti egyházak pedig minden országban működnek. Jézus visszatérése tehát küszöbön áll. Más bibliai részek Jézus visszatérése előtti jelként utalnak a két fenevad eljövételére (Jel 13,1–2.11) és a nagy nyomorúságra (Jel 7,14) is. Ezeknek a jeleknek az értelmezése ugyancsak eltérő, de jó esély van rá, hogy ezek még előttünk állnak. Akár így, akár úgy értelmezzük a jeleket, álljunk készen a Jézussal való találkozásra!

Christine Mostert-Holsappel, Schipluiden

AZ UTOLSÓ ÍTÉLET

Jézus második eljövetele látványos esemény lesz: mindenki érzékelni fogja (Lk 17,24), angyalok seregei (Mt 25,31) kísérik majd. Ennél is fontosabb azonban, ami ezután következik, vagyis az utolsó ítélet. Jézus feltámasztja a halottakat, és az élőkkel együtt maga elé állít minden embert. Milyen alapon fog ítélni felettünk? Népszerű, ámde téves elképzelés, hogy mérlegre teszi jó és rossz cselekedeteinket, majd attól függően hoz döntést, melyikből volt több. Ha ezt tenné, mindannyian elkárhoznánk, érdemeink ugyanis nincsenek. Még az úgynevezett jó emberek sem tiszták előtte, mert ha formailag jót tettek is, a motivációjuk hely-

Albatje A.t.H.

telen volt, hiszen nem Isten dicsőségének munkálása és a minden önzéstől mentes felebaráti szeretet állt a háttérben. Az egyetlen és mindent eldöntő szempont a Jézus Krisztusba vetett hit lesz. Aki nem hitt benne, az nem nyer bocsánatot a bűneire, azaz pokolra jut. Aki viszont hitt benne, az Jézus érdemei miatt elnyeri bűnei bocsánatát, azaz a mennybe kerül (Jn 3,36). Harmadik lehetőség, tisztító tűz, avagy purgatórium nem létezik.

Az utolsó ítélet ígérete mindenekelőtt arra figyelmeztet minket, hogy addig rendezzük a Jézussal való kapcsolatunkat, amíg van rá lehetőségünk.

HOGYAN VÁRJUK AZ URAT?

Amikor a Szentírás elénk tárja a jövőt, annak elsődleges célja a jelenben való változás elősegítése. Jézus visszajövetele és az utolsó ítélet némelyekben félelmet kelt, de ha erre van szükség ahhoz, hogy valaki komolyan vegye a bűnt és annak átkát, a megváltást és annak áldását, akkor ez így rendben van. Nem véletlenül vált olyan híressé Jonathan Edwards Bűnösök egy haragvó Isten kezében című prédikációja. Jézus visszajövetele és az utolsó ítélet ugyanakkor a hívők számára nem félelmetes, hanem vágyott események. Márpedig, ha vágyunk valamire, akkor az meghatározza a gondolatainkat és a tetteinket is. Hogyan hat ránk Jézus várása? Segít szembenézni a bűneinkkel, és egyre jobban megutálni azokat. Növeli a Jézus Krisztus áldozata nyomán érzett hálánkat. Elmélyíti és örömmel tölti meg az Istennel való kapcsolatunkat. Együttérzésre és szeretetre indít családunk, barátaink, ismerőseink, de még ellenségeink irányában is. Arra buzdít, hogy osszuk meg másokkal az evangéliumot. Ez az Istennek tetsző lelki megújulás és aktivizmus érhető tetten Luther Márton szavaiban: „Ha tudnám is, hogy holnap elpusztul a világ, még akkor is ültetnék egy almafát...” Imádkozzuk a mindenkori egyházzal együtt: „Jöjj, Uram Jézus!” (Jel 22,20)

A szerző, nt. Szabó László, a Budapest-Újpest-Belsővárosi Református Egyházközség lelkipásztora. Világhálón: https://reformatus.hu/egyhazunk/hirek/jezus-krisztus-visszajovetele-es-az-utolso-itelet/?fbclid=IwAR0s_SC-IzD-IDh4p3zk4C43V3u8zvsEpn6vpciVoNTLp0oaDHRv-Ub9Wo

Mikor gyújtjuk meg idén az első gyertyát az adventi koszorún?

A nyugalom, az adakozás, a megnyugvás, a megbocsátás és meghittség négyhetes időszaka advent. Vasárnapról vasárnapra tehát négy héten át meggyújtjuk az adventi koszorú gyertyáit, amelyek a hitet, a reményt, az örömet és a szeretetet szimbolizálják.

Az advent a november 30-ához, azaz Szent András napjához legközelebb eső vasárnaptól számított négy hét, pontosabban és bonyolultabban fogalmazva: a karácsony első napja előtti negyedik vasárnapkal induló időszak.

Idén ez december 3-ra esik, ami azt jelenti, hogy ekkor kell meggyújtanunk az adventi koszorún az első gyertyát. A négyhetes időszak vége pedig december 24-e, szenteste, ekkor gyújtjuk meg a negyedik gyertyát.

Forrás: magyarnemzet.hu

Király László: Karácsonyra

Szálljék most béke
a te házad népére,
s térjen szeretet
annak szívére!

A békét ne vesd meg,
mert kint rettegnek
sokan, s nem tudhatod,
mikor jutsz sorsára ezeknek.

Nem tudhatod soha,
hogy ha dallam szól ma,
nem szól-e utolsóra
a közös béke-nóta.

Nem tudhatod soha,
hogy lelked fénylő napja
meddig maradhat
élted hódolatja.

Meddig kél a szereret,
s meddig ég a láng,
meddig leled éltedet,
s éltednek honát!

Vigadj még, míg van vigadhatnod,
s gyűlölődön némítsd haragod;
légy a csend csak egyszer az évben,
s élj, míg élhetsz - békén, egészségben!

/Publikálás időpontja: 2015. december 24./

December 24. vasárnapra esik: mikor lesz így advent első és utolsó vasárnapja?

Nem csalás, nem ámitás, avagy mindenki nyugodjon bele, idén advent 4. vasárnapja december 24-én lesz, írta **dr. Kulcsár Dávid** római katolikus pap egy [Facebook-posztban](#).

A veszprémi Szent Mihály Főszékesegyházi Plébánia káplánja megdöbbenve olvasta a hozzászólásokat, miszerint „ez hülyeség, elírás”, „én akkor is november 26-án fogom gyújtani az első gyertyát”, „a szenteste az szenteste”.

Nem először és nem is utoljára fordul elő a világtörténelemben ez az egybeesés, a meglepődés viszont arra enged következtetni, hogy sajnos ahogy zajlik az elvállaltalanodás egyre kevesebben értik az ünnepekörök alakulásának logikáját

– fogalmazott.

Dr. Kulcsár Dávid szerint érdemes abból kiindulni, hogy advent első vasárnapját egyébként nemcsak visszafelé számolgatva állapíthatjuk meg, ha nincs valamilyen egyházi naptárunk vagy elfelejtjük, hogy ilyesmire is jó a Google, hanem van egy biztosabb módszer: advent 1. vasárnapja mindig a Szent András napjához (november 30.) legközelebb eső vasárnap.

Mivel idén december 3. közelebb van hozzá, mint november 26., ezért egyértelmű a helyzet. Hozzáteszi, egyébként legkorábban elvben tehát november 27-én lehet advent 1. vasárnapja.

És akkor miért advent 4. vasárnapja szenteste? A válasz szerinte pofon egyszerű: mert a szenteste nem a karácsony.

Ahogy a neve is mutatja, csak a nap egyik szakát érinti, mert 24-e délelőtt nem szenteste (és nem szentdélelőtt). December 24. az adventi idő utolsó napja. A keresztények már az ókortól kezdve a zsidó szokást követve, ahol az új nap nem éjféltkor, hanem az esthajnalcsillag megjelenésekor kezdődött el már sötétedéskor elkezdtek a másnapi ünnep megtartását. Ezt hívjuk vigíliának, vagyis ez egyfajta virrasztás. Őseink ezeken a vigíliákon mindig böjtöltek is, nem véletlen, hogy Magyarországon is, akik követik a régi hagyományokat, azok általában haléltel fogyasztanak 24-e este – magyarázta.

Az éjféli misével kezdődik teljes értékűen a karácsony ünneplése, ami pedig ugye már 25-e. Dr. Kulcsár Dávid szerint tehát itt nincs semmilyen elírás vagy hiba: december 24-e délelőtt még adventi nap, majd este kezdődik meg a karácsony elővételezett ünneplése. Ez a vallásgyakorló katolikusok számára természetesen azt is jelenti, hogy 23-a este vagy 24-én délelőtt még meg kell ünnepelni majd szentmisén való részvétellel az Úr napját, vagyis a vasárnapot, hisz a vasárnap, a feltámadás napjának megünneplése hitünk legfontosabb eleme és bizony még egy hangulatos karácsonyfadíszítésnél vagy pásztorjátéknál is fontosabb.

Forrás: sokszinuvidék.24.hu

Zwollei magyar református istentisztelet, 2023 november 12

A zwollei istentiszteletek látogatottsága 2023 folyamán

A munkanapló adatai szerint a résztvevők létszámát a 2023 folyamán tartott zwollei istentiszteleteken az alábbiak szerint jegyeztük fel.

2023 január 8-án 30 lélek; 2023 február 8-án 27 lélek; március 12-én 25 lélek. Húsvétkor, a XC. Zwollei magyar istentiszteleten, azaz ápr.9-én ötvenen voltunk. Április 30-án a gyülekezeti napon 35 lelket számoltunk. Május 14-én: 18 lélek. Május 28-án 52 lélek; június 11-én 13 lelket számláltunk az istentiszteleten. Zeistben a zwollei gyülekezet részéről 25 lélek vett részt 2023 június 25-én a szabadtéri istentiszteleten. Zwollében júl. 9-én 21-en voltak jelen. Kihelyezett istentisztelet, Eindhoven, esküvő, szabadtéri istentisztelet: 20 lélek. Zwolle, 2023 aug. 19. jelenlét: 29 lélek. Augusztus 13-án 29 lélek volt a templomban, szeptember 10-én 89 lélek, október 8-án pedig 34 volt a jelenlévő hívek száma. Október 29-én: 19-lélek, legutóbb nov. 12-én pedig 20 lélek volt jelen a templomban.

A november 12-i istentisztelet résztvevői

BÉKEFY LAJOS: GYÖNYÖRŰ LÉLEK-TÜKRÖK A KERESZTYÉNSÉGBEN

Egykor és ma mindenütt, még a háborús borzalmak közepette, családi tragédiák örvényében, egzisztenciális hajótörésekben, a magány Robinson szigetein is lehetséges a csoda: a szívima és általa a fenséges nyugalom, a Fenségestől kapott békesség elfogadása és továbbadása. Krisztus Urunk mennybevitele után, már a 200-as évek elején egyiptomi sivatagi remeték, akik a tenger hullámzásához hasonló homokjelenségeket kreáló sivatagban

éltek, olyan tiszta és Istent visszafénylő imaéletre jutottak, ami azóta is különös titka a keresztyén kegyességnek. A síró sivatag titkát felfejtették, mert oázissá akar válni – fogalmazták. A kristályosan és szinte sterilen tiszta, sárgás-arany homokdűnék állandó hullámlásában, formaváltásában a torinói lepelhez hasonlóan a megdicsőült Krisztus arcát vélték kirajzolódni. Vagy csak rávetítették a „homokvászonra” a bennük élő Krisztus-arcot? Teljességgel mindegy. Lényeg: élő Krisztus a sivatagban – élő Krisztus a háborgó tengeri viszonyok között egykor és ma. Egyedül Jézus, egyedül Ő, ahogyan Vándor Gyula énekes vallomásával énekelhetjük: „Nem látja senki, senki, aki néz, Mi van a szívben, szívnek mi nehéz. Nem látja senki, senki, aki néz, mi van a szívben, szívnek mi nehéz. Csak egyedül Jézus, csak egyedül ő, Csak egyedül Jézus, csak egyedül ő. - Nem ért meg senki, senki, aki él, Nem őriz, félt úgy, ha jön a veszély. Nem ért meg senki, senki, aki él, Nem őriz, félt úgy, ha jön a veszély. Csak egyedül Jézus, csak egyedül ő, Csak egyedül Jézus, csak egyedül ő”. Igen, Ő az élő tranquillans magnus, a nagy megnyugtató, miután bűneink és félelmeink nagy viharában felébredünk, elfogadjuk: Ő a megoldás! Ahogyan írta Róla Ravasz püspök egykoron: Ő nem csak problémákat jött megoldani, hanem bilincseket leoldani a rab életekről. Ma itt és most, mi valamennyien lehetünk átélői, részei, tükrei Jézus tranquillans hatalmának és erejének!

Forrás: felvidek.ma

Sajtószemle nr. 1: Gellért barátunk bemutatja az új népszerűsítő Bibliát

Albertje A. H.

Kijkbijbel van Kees de Kort

Op zondag 12 november was Gerrit van Dijk uit Kampen als gast in onze gemeente. Voordat de dienst begon presenteerde hij de Kijkbijbel van Kees de Kort (Így szól hozzám a Biblia). Gerrit werkt al jarenlang

bij de stichting Hulp Oost Europa als lid van de commissie Lectuur, Vorming en Toerusting.

De Hongaarse uitgeverij Parakletos heeft in samenwerking met stichting HOE (Hulp Oost-Europa) een nieuwe Kinderbijbel in het Hongaars uitgegeven. Deze Kinderbijbel lijkt enigszins op de bekende Nederlandse Kijkbijbel, omdat dezelfde illustraties van kunstenaar Kees de Kort zijn gebruikt. Het verschil is dat de teksten geschreven zijn door de Hongaarse kinderboekenschrijver Zsolt Miklya. Toen Kees de Kort voor zijn overlijden in augustus 2022 een proefdruk te zien kreeg, liet hij zijn instemming weten en moedigde hij aan met deze uitgave in deze lay-out door te gaan. Deze Kinderbijbel van 320 pagina's is een verzameling van alle 28 titels uit de serie 'Wat de Bijbel ons vertelt'. Deze titels werden de afgelopen jaren uitgegeven. De illustraties van Kees de Kort blijken goed te passen bij de belevingswereld van Oost-Europeanen, in het bijzonder de bij Roma. De Bijbelfiguren in de afbeeldingen zijn niet overwegend nette 'witte' mensen, maar met andere tinten, rode, gele, bruine, koffiebruine en zwarte huidskleuren. Ook Roma(kinderen) kunnen zich daarmee identificeren. Ten slotte: de tekst van de Kinderbijbel is GEEN

vertaling, maar nieuw gemaakt door Zsolt Miklya, dus een oorspronkelijke Hongaarse tekst. **Dineke Roiaan**, uit: hulpoosteuropa.nl

Így szól hozzám a Biblia Kort képeivel

Kees de Kort holland festőművész (1934–2022) bibliai illusztrációi világszerte ismertek. A modern művészeti képi nyelvén ábrázolta a bibliai történetek alakjait, helyszíneit, mégis a bibliai kor hangulatát idéző művek születtek ecsetje nyomán. Képei a gyermek és felnőtt olvasót, szemlélődőt egyaránt bevonják a bibliai történetek világába. „Ezek a történetek a barátságról, a vigasztalásról szólnak, arról, hogy semmi sem választhat el minket Isten szeretetétől” – vallja a művész szavaival és képeivel.

Az *Így szól hozzám a Biblia* című sorozat a Holland Bibliatársulat megbízásából készült, és először füzet formában jelent meg. A 28 részből álló sorozat legtöbb füzetében egy-egy bibliai történet található, némelyik összevonva ölel át egy-egy fontos időszakot. A sorozat bejárta a világot, közel száz nyelvre fordították le. Magyarul a Parakletos Könyvesház adta ki 2011 és 2015 között. A sorozat egyetlen kötetbe szerkesztve is több nyelven megjelent.

Az **Így szól hozzám a Biblia** 10 ószövetségi és 18 újszövetségi történetet mesél el képeivel és rövid, könnyen befogadható szövegeivel. Egy üdvtörténeti ívet fest elénk a könyvmű, ami lapozgatásra, nézegetésre, böngészésre ugyanúgy alkalmas, mint egyéni és közös olvasásra, történet mesélésre. Fontos tudnivaló, hogy Miklya Zsolt az eredeti magyar szöveg írója.

A magyar nyelvű új kiadással az időközben – 2022. augusztus 19-én, 87 éves korában – elhunyt holland művészre emlékezünk. **Forrás:** www.parakletos.hu

Sajtószemle nr. 2: Pusztai Gábor: „Hollandul gondolkodtunk, de magyarul beszéltünk”: Emlékezés Tóth Miklós hágai magyar református lelkipásztorra

In: MEDIÁRIUM, 17. évf. 2023/1, pp. 43-49

A debreceni egyháztörténeti folyóiratban közölt cikket Szilágyi Árpád juttatta el a szerkesztők kezébe, amit ezúton is igen köszönünk.

Sajtószemle nr. 3: Dr. Jaap Doedens professzor cikke: Het is te makkelijk om Hongaarse christenen te veroordelen voor hun steun aan Viktor Orbán

A Nederlands Dagblad 2023 november 6-i számában véleményezi Ad de Bruijne utrechti teológiai tanár magyarokat lebecsülő cikkét, amelyet az ND, október 24-i számában közöltek

Sajtószemle nr. 4_ Temesvári könyvbemutató, Maarten J. Aalders:

[Maarten J. Aalders](#) könyvéről, a magyar fordítás kapcsán közölt interjút a [Temesvári Rádió](#) munkatársa, [László Lehőcz](#) a fordítóval, Téglásy Sándorral, aki az interjút így zárta: „Nem csak a fordítás és a bemutató volt nagy élmény, hanem köszönöm a jó beszélgetést és a megszólalás lehetőségét.”

A fordító, Téglásy Sándor mutatta be Temesváron Maarten J. Aalders nyugalmazott holland református lelkész „Holland-magyar protestáns kapcsolatok a két világháború között” című munkájának magyar változatát. Lehőcz László ezekről a kapcsolatokról, a gyerekvonalokról, a hollandok magyarországi humanitárius tevékenységről, de a Trianon utáni Magyarországon kívüli kapcsolatokról is kérdezte a fordítót.

<https://app.box.com/s/warh6utlwlidq3bptj82ro3q2onrs2li>

Sajtószemle nr. 5: Kees van den Brink köszönti a magyar székesfővárost

Boeda en Pest 150 jaar samen: jarige stad vol nationale trots. In: Reformatorisch Dagblad, 2023. nov.18, pp.31-33

„A missziós terület más, a nyáj ugyanaz”

Ünnepi mérföldkő, ami bekerül majd az egyháztörténetbe – így értékelte Karvansky Mónika, a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének elnöke a Magyar Református Egyház Közös Zsinata döntését, hogy az általa vezetett szervezetet és a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálatot a tagegyházai közé fogadta. A Bécsben szolgáló lelkipásztor szerint a „hitbeli vérkeringés” eddig is megvolt, mégis jelentős lépés a mostani azért, hogy a nyugat-európai reformátusok érezzék, Krisztusban összetartoznak a Kárpát-medencei testvérekkel.

Karvansky Mónika, a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének elnöke

Fotó: Hurta Hajnalka

Megérkezés, visszatérés vagy kezdet? Hogyan tekintenek a zsinat döntésére? Összességében mind egyszerűre. Elgondolkodtam, hogy mi az a hatás, amit ez kiválthat a diaszpóragyülekezeteinkben, és ez egyértelműen az öröm. Amellett, hogy nem biztos, hogy ez most hatalmas változást hoz, hiszen a gyakorlatban régóta létezik ez az összeköttetés, ez a közösség, méghozzá azért, mert bár a missziós terület más, a nyáj ugyanaz. Hozzánk a Kárpát-medencéből érkeznek a hívek, és hozzák magukkal az otthoni megélt hitet és vallásgyakorlatot, ezt keresik és találják meg a nyugat-európai gyülekezetekben is. Egy példa: az egyik gyülekezeti tagunk Erdélyből származik, Budapestre jár haza, és lelkesen újságolta valamelyik istentisztelet után, hogy Magyarországon már az új énekeskönyvből énekelnek. Tehát ez a hitbeli vérkeringés a gyakorlatban már működik, a Nyugat-Európában élő reformátusok nagyobb része valamelyik Kárpát-medencei gyülekezetben is egyháztag, és egyházfenntartói járulékot is fizetnek. Most ennek a már létező kapcsolatnak történt meg a hivatalos megerősítése, amire hosszú ideje vártunk.

Ez miért csak most történt meg? A Prédikátor szavával élve egy egyszerű bibliai válaszm van: mindennek rendelt ideje van, és erre most jött el az idő. Hallottuk a jogi képviselőktől az egyeztetéseken és a zsinaton is, hogy ki kellett alakítani azt a hátteret, amelyben ez a nyugat-európai szórványszolgálat hivatalosan, jogilag is megfér és befogadhatóvá válhat. Ebben sok ember többéves munkája van benne, és ezért a Magyar Református Egyház vezetőségének nagyon hálásak vagyunk. A közgyűléseinkre évek óta hívjuk a Magyar Református Egyház, azon belül a Magyarországi Református Egyház és a többi részegyház püspökeit és más képviselőit. Idén Kolozsváron tartjuk majd a közgyűlést, rendszeresen visszatérünk a Kárpát-medencébe, és az idei konferenciánk fő témája a Kárpát-medencei kapcsolatok erősítése lesz. Teljesen természetes dolog volt a múltban is, hogy ezt a kapcsolatot megőrizzük, erősítsük, és ennek most lett egy olyan hivatalos háttere, mondjuk úgy, egy pecsétje, ami minket is megerősít a valahova való tartozásban. Ez nagy jelentőségű, és nagy öröm, hogy megoszthatjuk a gyülekezeteinkkel ezt a hírt, hogy a Kárpát-medencei magyar református egyházak ilyen módon is kifejezték azt, hogy mi, akik távolabb, egy szétszórt missziós területen élünk, hozzájuk tartozunk. Ez egy ünnepi mérföldkő, ami bekerül az egyháztörténelembe. Bizonyásgtétel arról, hogy a távolságokat áthidalva Krisztusban összetartozunk.

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége (NYEMPGYSZ) a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat (NYEMRLSZ) és a Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége (KÉMELM) együttműködése nyomán jött létre. A két közösség 2000 őszen döntött a közös szervezet létrehozásáról, és 2001 szeptemberében a németországi Ludwigsburgban megtartották azt a közös ülést, amelyen a NYEMPGYSZ alapszabályát elfogadták. Az új protestáns szervezet a reformátusok és evangélikusok mellett tagjainak tekintette a szabadegyházi és az unitárius felekezethez tartozó magyar egyháztagekat is. A szervezet a meglévő vagy alakuló protestáns, református vagy evangélikus gyülekezetek, szövetségek, valamint a református és az evangélikus lelkigondozói közösségek önállóságát tiszteletben tartja.

A két nyugat-európai református szervezet között voltak viták, nézetkülönbségek az elmúlt időszakban. Ezután lehet, hogy könnyebb lesz együttműködni? Vitákról nem tudok, és a nézetkülönbségek sem érintettek személyesen, mert én már egy újabb generáció tagja vagyok. A két szervezet működési hátterét ismerem, van átfedés is a kettő

között. Az első nézetkülönbségek is abból adódtak, hogy harminc évvel ezelőtt, a magyar határok újrainyitása előtt fogyni kezdtek a hívek, és felmerült a lehetősége annak, hogy a protestáns felekezetek közeledjenek egymáshoz. Ez az egyik oka, hogy 2000-ben létrejött a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége, a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat a Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközösségével együtt kereste ugyanis az utat egy közös nyugat-európai protestáns szervezet létrehozására, a külföldi missziói szolgálat hatékonyabb támogatására és szorosabb együttműködésre. A nyugat-európai szórványszervezetek általában nem vegytiszta református vagy evangélikus gyülekezetek, hiszen nagyon széles a paletta ezekben a felekezeti hovatartozás tekintetében. A közösség a magyar nyelvű istentiszteletre, a magyar nyelvű imádságra épül. Nem a két szervezet céljai vagy a szolgálatuk miatt volt nézeteltérés közöttük, ezek mögött inkább személyi ellentétek álltak. A XXI. Század kihívásai között nekünk azt kell nézni, mi a gyülekezeteink érdeke, és arra kell törekednünk, hogy az adott körülmények és lehetőségek között meg tudjuk teremteni azt a szórványszolgálatot, amire egyre nagyobb igény van. Van közeledés a protestánsok között, sőt katolikus részről is, legalábbis én Bécsben ezt tapasztalom. Úgy gondolom, hogy itt, a Kárpát-medencében is így van ez a keresztyéneknél, hát még Nyugat-Európában, amelynek keresztyén jellege eléggé megkopott. Krisztus a jövő, és nekünk, keresztyéneknek együtt kell követnünk őt. Fontos az összefogás, egymás támogatása, kölcsönös elismerése. Mi is ezen értékek mentén haladunk.

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége célkitűzései:

- a magyar nyelvű istentiszteletek, lelkigondozás és az egyházi élet elősegítése a Kárpát-medence országain kívül, az Európában működő protestáns gyülekezetekben;
- a gyülekezetek egymás közötti kapcsolatainak elősegítése;
- tanácskozási gyülekezetekérintőkérdésekről;
- kölcsönös tájékoztatás és teológiai továbbképzés;
- a felekezetek közötti együttműködés (ökuméné) előmozdítása;
- közös nyugat-európai munkaágak (például ifjúsági konferencia, sajtó) támogatása;
- a taggyülekezetek érdekeinek – velük egyetértésben történő – képviselete a magyar és külföldi egyházak és világi szervezetek irányában.

Mi a következő lépés, ami az elismerés után következik? Ahogy már említettem, szeptember elején a közgyűlésünket Kolozsváron tartjuk, ahol a nyugat-európai szórványgyülekezetek lelkészeivel és világi képviselőivel, valamint a Kárpát-medencei meghívottakkal áttekintjük az eddigi lépéseket, és együtt tervezzük tovább.

Szerző: Ulicza Tamás 2023. július 25.

Forrás: <https://reformatus.hu/reformatus-egyseg/magyar-reformatusok-vilagban/diaszpora-hirek/a-misszios-terulet-mas-a-nyaj-ugyanaz/>

Történelmi visszailleszkedés a magyar reformátusságba

Minden magyar református gyülekezet, míg tisztán hirdetik az Igét és komolyan megtartják Isten országa rendjét, hivatali állomása Isten országának – mondta Békássy N. Albert, a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat világi elnöke, akivel azzal kapcsolatban beszélgettünk, hogy a szervezet nyáron tagja lett a Magyar Református Egyház Közös Zsinatának.

A Magyar Református Egyház Közös Zsinata **nyáron döntött** a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat (NyEMRLSz) tagságának elfogadásáról. **Hogyan értékeli ezt a döntést? Megérkezés vagy visszatérés?** Egyik sem. Nem egyfajta egyesülésről beszélünk, hanem történelmi visszailleszkedésről a magyar tömbreformátusságba, amin a nyolcvanas évek óta folyamatosan dolgoztunk. Emlékezzünk Ravasz László püspök nyílt parancsára, aki majd nyolc évtizede, a II. világháború végén kiküldte a nyugatra menekülőkkel az Egyetemes Konvent titkárát, V. Nagy Sándor lelképásztort és munkatársait, hogy Európa-szerte úttörőként gondoskodjanak róla, hogy anyanyelvünkön tisztelhesük az Urat, és utódaink is anyanyelvünkön ismerhessék meg Krisztus egyházát. A kiközösítésünket eredményező 1957-es önállósulásunk kényszerű folyamat volt az '56-os forradalom megtorlásai után. A mai keserű valóság pedig a fogyatkozó egyházi szolgálattevők megoldatlan

utánpótlása, tetézve a befogadó egyházi és világi közösségek megszűnt erkölcsi és anyagi támogatásával. Hogy kik vagyunk? Ernyőszervezet, Hollandiában polgárilag bejegyzett református alapítvány. A missziói egyház elvét alkalmazva, külhoni egyházként azt valljuk, hogy minden egyes gyülekezetünk földi konzulátusa a mennyei országnak. Minden magyar református gyülekezet, míg tisztán hirdetik az Igét és komolyan megtartják Isten országa rendjét, hivatali állomása Isten országának. Hálásak vagyunk a magyar haza utóbbi évtizedben nyújtott támogatásáért. Hisszük, hogy érdemes magyarként megmaradnunk a nagyvilág bármely pontján, ahol tisztességet szerzünk annak az egyetemes és szellemi hazának, amelyet egységes lelki közösségként magyarságunk képvisel. Ezzel frissen tartva a Kárpát-medencei magyar reformátusság missziói felelősségét a nagy kiterjedésű nyugat-európai szórványban élő testvérek felkarolására.

Békássy N. Albert a Közös Zsinat nyári ülésén
Fotó: Hurta Hajnalka

Miért csak most sikerült a csatlakozás?

Isten malmai lassan őrölnek, mondja a közmondás. Nem egyházi össznemzetmentésről van szó, hanem a szórványban élők önazonosságának jogos szükségéről. A majd félévszázados útkeresési gubancban nem adtunk hangot csalódásunknak, inkább reménységünket hangoztattuk. Csákváron 2017. július 17-én határozat született a hollandiai székhely hazatelepítéséről az egyre súlyosbodó lelkészhiány kezeléséről. A célunk egy budapesti iroda létesítése, majd az egykori alapító egyházba való visszaépülés volt, de az egyházi egyesületként való polgári bejegyzésünk ügyintézése során nem kaptunk engedélyt a református név használatára. 2022-ben még egy polgárfogó bejegyeztetési kört futottunk a református jelző elhagyásával, ám ezúttal a zászlós bárány jelvényként való használatában nem sikerült megegyeznünk a Magyarországi Református Egyházzal. A Generális Konvent végül 2022. június 16-i keltezéssel jelezte felénk, hogy a Közös

Zsinat nyitott a tagságunk tárgyalására, amelyre a kérvényt 2017-ben nyújtottuk be.

A két nyugat-európai nagy református szervezet között voltak viták, nézetkülönbségek korábban. A közös zsinati tagság segíthet ezeket elsimítani? Nyugat-Európában csak mi szereplünk polgári nyilvántartásban a törvény meghatározása szerinti „hitelvi azonosságon” alapuló polgári és egyházi református szervezetként és szerepeltetjük nevünkben a református szót, míg a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége nevében is a protestáns szót viseli. Ez természetesen nem maradandó ütközőpont, áthidalása mindkét fél érdeke. A párbeszéd kezdeményezésének szándékával vezetőségünk 2017-ben részt is vett a szövetség balatonszárszói közgyűlésén, ahol közösen megfogalmaztuk, hogy szándékunkban áll a másfél évtizede fennálló elkülönülés megszüntetése, és szándéknyilatkozatot tettünk egy közeledési folyamat elindítására. Az ígéretes kezdeményezést sajnos nem követték további lépések. A Magyarországi Református Egyházban való tagság új távlatokat nyithat a párbeszéd és a változatlan célirányos szolgálat megvalósításában. Ráadásul magyar lelki közösséget nem építhetünk a Kárpát-medencei egyházak egyetértése és külmisziós felelősségvállalása nélkül.

Nemrég tartották idei hittudományi tanácskozásukat Piliscsabán. Milyen témákat jártak körül, és milyen döntéseket hoztak? Felidézünk Magyarország utóbbi száz évének a történelmét, megemlékeztünk a századforduló meghatározó személyiségeiről, valamint méltattuk Hegedűs Loránt, a Károli Gáspár Református Egyetemet alapító néhai püspök szolgálatát. Benne a Magyarországi Református Egyház Zsinatának egyedüli olyan lelkészi elnökét tiszteljük, aki eljött egy tanácskozásunkra 1992-ben, Sárospatakra. A lelkészképzéssel is foglalkoztunk, mert ez a nyugat-európai magyar reformátusok lelkigondozásának egyik fontos kérdése. Megemlékeztünk Tóth Miklósról, évtizedekig szolgáló titkárunkról, akit Teremtője egy esztendeje hívott magához. Tájékoztunk a háború sújtotta Kárpátalja sanyarú helyzetéről, ott szolgáló testvéreink életét és a béke ügyét imádságban hordozzuk. Sorra vettük nyugat-európai magyar gyülekezeink helyzetét, megbeszéltük gondjaikat, örömeiket és jövőbeli feladataikat. Beszélgettünk a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségével az esedékes párbeszédéről és az együttműködésről. Köszönetet mondtunk a Magyarországi Református Egyháznak azért, hogy támogatta Kárpát-medencei meghívottjaink vendégül látását.

Mik a terveik a közeljövőre, és hogyan látja szervezetüket pár évtized múlva? Nincs látnoki képessé-

gem, csupán alázatos szolgálja vagyok idősödő és fogyó közösségünknek. Egyelőre homályba burkolózik egyházunk jövője, amely Nyugat-Európában kéz a kézben jár az egyetemes keresztyénség jövőjének kérdésével. A témában nehéz megnyugtató választ kapni, de hitünk szerint megmarad a remény és a szeretet. E kérdés egyik különös vetülete a kettős, nemzeti és felekezeti kisebbségben élés. A folyamatos elvándorlás a Kárpát-medencéből Nyugat-Európába nem kisebbíti a szórványmagyarság gondját, és külön felelősséget ró ránk, legalábbis a másod- és a harmadnemzedék megtartása szempontjából. De jó reménységgel vagyok a jövőt illetően, hisz építő jellegű kapcsolat alakult ki a világi és egyházi szervezetek között.

Szerző: Ulicza Tamás 2023. november 21.

Forrás: <https://reformatus.hu/reformatus-egyseg/magyar-reformatusok-vilagban/diaszpora-hirek/tortenelmi-visszaileszkedes-a-magyar-reformatussagba/>

Bethlen Gábor születés és halálának napja nov. 15 (1580 Marosillye -1629 Gyulafehérvár)

„...tudjuk azt, hogy eleitől fogva semmi inkább nem vesztette a mi szegény hazánkat, provinciákat, mint az magok között való ördögi irigység, halálos gyűlölség, rettenetes pártütések, fejedelmekben való válogatások, melyből nagy árultatások és abból nagy familiáknak elfogyások következnek, azonban az ország utolsó romlásra jutott. Bethlen Gábor fejedelem

Day of birth and death of Prince Gabriel Bethlen 15 nov. (1580, Ilia- 1629, Alba Iulia)

”...we know that from the beginning nothing has destroyed our poor country and provinces more than the vicious envy among the seed, deadly hatred, terrible factionalism, selections in princes, from which great treasons and consequent depletions of great families have ensued, but the country has come to its last ruin.” Gabriel Bethlen prince

Bethlen Gábor gyulafehérvári szobra annak a bizonyítéka, hogy a magyar református közösség testvéri kezét nyújt románnak és németnek, lutheránusnak, unitáriusnak, ortodoxnak, római és görögkatolikusnak egyaránt!

A várban látható bronz emlékmű alkotója Deák Árpád. A talapzaton a fejedelmi jelmondat és ez a felirat olvasható: „SI DEUS PRO NOBIS, QUIS CONTRA NOS (ROM.8,31) COLLEGIUM ACADEMICUM 400 (1622–2022). – Állították 2022 május 21-én. A szobor avatásán részt vett Novák Katalin köztársasági elnök.

REFORMÁTUSOK NAPTÁRA - 2023. NOVEMBER

Hága – Amszterdam – Rotterdam – Zwolle – Vianen

“Tiszta szívet teremts bennem Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem!”

(Zsoltár 51:12)

<p>NOVEMBER 1, SZERDA, 9:10 óra REGGELI IMA, FÉLÓRA ISTENNEL ONLINE Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkész vezeti.</p>	<p>NOVEMBER 15, SZERDA, 9:10 óra REGGELI IMA, FÉLÓRA ISTENNEL ONLINE Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkész vezeti.</p>
<p>NOVEMBER 5, VASÁRNAP, 15 óra ISTENTISZTELET - ROTTERDAM Megemlékezés a Reformációról Cím: 'Gebouw De Heuvel' épület kápolnája Grotekerkplein 5, 3011 GC Rotterdam Szolgáltató lelkész: Van Bolhuis-Szabó Emőke Gyermekistentisztelet lesz.</p>	<p>NOVEMBER 19, VASÁRNAP, 15 óra ISTENTISZTELET - HÁGA Cím: Szent Család templom - Heilige Familiekerk Kamperfoelieplein 29, Hága / Den Haag Szolgáltató lelkész: Van Bolhuis-Szabó Emőke Gyermekistentisztelet: Paál Károly Kántor: Deuten-Makkai Réka Szervező lelkész: Csanády Ágnes</p>
<p>NOVEMBER 9, CSÜTÖRTÖK, 20 óra BIBLIAÓRA felnőtteknek - ONLINE A bibliaórát Paál Károly lelkész tartja.</p>	<p>NOVEMBER 23, CSÜTÖRTÖK, 20 óra BIBLIAÓRA felnőtteknek - ONLINE A bibliaórát Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkész tartja.</p>
<p>NOVEMBER 11, SZOMBAT, 9:30 óra IFJÚSÁGI BIBLIAÓRA (9:30 órától) BESZÉLGETÉSEK, IMAKÖZÖSSÉG SZÜLŐKNEK (10:15 – 13:00 óráig) HÁGA (DEN HAAG) A Hágai Magyar Óvoda és Iskola tanítási napjain. 2e Braamstraat 6, Den Haag / Hága Info (hitoktatás): Van Bolhuis-Szabó Emőke Info (iskola): Csanády Ágnes</p>	<p>NOVEMBER 25, SZOMBAT, 9:30 óra IFJÚSÁGI BIBLIAÓRA (9:30 órától) BESZÉLGETÉSEK, IMAKÖZÖSSÉG SZÜLŐKNEK (10:15 – 13:00 óráig) HÁGA (DEN HAAG) A Hágai Magyar Óvoda és Iskola tanítási napjain. 2e Braamstraat 6, Den Haag / Hága Info (hitoktatás): Van Bolhuis-Szabó Emőke Info (iskola): Csanády Ágnes</p>
<p>NOVEMBER 12, VASÁRNAP, 13 óra ISTENTISZTELET – AMSZTERDAM Cím: Herman Gorterstraat 31, Amszterdam Szolgáltató lelkész: Paál Károly Gyermekistentiszteletet tart: Paál Ildikó Kántor: Somogyi Angéla</p>	<p>NOVEMBER 26, VASÁRNAP, 13:30 óra ISTENTISZTELET - VIANEN (Utrecht mellett) Cím: Sportpark Blankensteijn, BOM gebouw Langeweg 6A, Vianen Szolgáltató lelkész: Sólyom Uzonka</p>
<p>NOVEMBER 12, VASÁRNAP, 14 óra ISTENTISZTELET – ZWOLLE Cím: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle Szolgáltató lelkész: Kelemen A. Csongor Szervező lelkész: Dr. Hermán M. János Gyermekistentisztelet lesz.</p>	<p>NOVEMBER 29, SZERDA, 9:10 óra REGGELI IMA, FÉLÓRA ISTENNEL ONLINE Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkész vezeti.</p>

KAPCSOLAT A LELKÉSZEKKEL:

HÁGA	AMSZTERDAM	ROTTERDAM	ZWOLLE	VIANEN
<p>Csanády Ágnes Telefon: 06-57023397. csanady@federatio.org Facebook: Hágai Magyar Református Gyülekezet</p>	<p>Paál Károly Telefon: 06-13170606. paal.karoly@gmail.com Facebook: Amszterdami Magyar Református Istentisztelet</p>	<p>Van Bolhuis - Szabó Emőke emokenesmty@vtxmail.ch Facebook: Hágai és Rotterdami Magyar Református Istentisztelet</p>	<p>Dr. Hermán M. János Telefon: 0031-38-4233247. jhermann@gmail.com Facebook: Zwollei Magyar Református Istentisztelet</p>	<p>Sólyom Uzonka Telefon: 06-19986225. suzonka@gmail.com Facebook: Vianeni Magyar Református Istentisztelet</p>

Horváth Piroska virággal válaszolt a 99. istentisztelet meghívójára

Bemutatjuk drs. Sógor Csaba testvérünket, a 2023. december 10-i zwollei istentisztelet igehirdetőjét

D.V. 2023 december 10-én nagytiszteletű Sógor Csaba lesz a vendég igehirdető Zwollében. Ismeretes, hogy 2022 március 1-től a Magyarországi Református Egyház Zsinatának külügyi főtanácsadója és 2023 szeptemberétől ő az osztályvezetője a Kárpát-medencei és Diaszpóra Osztálynak. Hivatalos keretben idén már kétszer is találkoztunk: Holzhausenben a presbiteri konferencián elhangzott előadásában az egyház és a keresztyénség küldetését, a politikai feladatait, az egyház és a keresztyén ember politikai elkötelezettségének a kérdését érintette.

Kolozsváron pedig a Nyugateurópai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének évi közgyűlésén, ahol szintén előadást tartott és részt vett az egyházközségek beszámolóinak a megbeszélésén.

Drs. Sógor Csaba lelkészi családból származik, 1964 május 12-én született Aradon. Tanulmányait 1988-ban végezte el Kolozsvárott az Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézetben, azt követően 1988–1999 között a Székelyföldön, Hargita megyében Csíkcsicsó missziói gyülekezeté-

ben volt szórványlelkész. Zürichben és Bázelen 1992-1993 között ösztöndíjként folytatja posztgraduális teológiai továbbképzését. 1999–2000-ben a Királyhágómelléki Református Egyházkerület külügyi és ökumenikus tanácsosa.

A kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Doktori Iskolájának doktorandusza. Doktori dolgozatának címe: A Nagyváradi (Királyhágómelléki) Református Egyházkerület története 1948-1968 között. Egyházi élet – mindennapos ügyvitel a Vallásügyi Államtitkárság iratai alapján. Témavezetője: prof. Dr. Buzogány Dezső. Erdélyi politikusként 2000–2007 között szenátor a romániai parlamentben, azután 2007 decemberétől 2019-ig európai parlamenti képviselő Brüsszelben a [Romániai Magyar Demokrata Szövetség](#) (RMDSZ) tagjaként. Angol, francia, német és román nyelven is beszél. Nős, négy gyermek édesapja. Az EPP interkulturális tevékenységekkel és vallások közötti párbeszéddel foglalkozó munkacsoportjának tagjaként, Jan Olbrycht és Hölvényi György társaságában számos, vallási kapcsolatokkal foglalkozó tevékenységben vett részt. Az ASEAN küldöttség tagjaként erejének nagy részét a kisebbségek jogainak előmozdítására fordította.

Sógor Csaba édesapja, néhai Sógor Gyula testvérünk 1989 szabadító karácsonyán Hermán M. Jánossal együtt kétszázharminchét holland és magyar lélek részvételével tartott hálaadó istentiszteletet Urbán Ákosék gyülekezetének heerenveeni templomában.

Mostani hollandiai látogatásán Sógor Csaba főtanácsos testvérünk tájékozik az újraszerveződő magyar reformátusok gyülekezeti életének jelenéről és múltjáról, az egyházi élet változásairól, gondjairól és örömeiről a hollandiai diaszpórában.

Elérhetőség: sogorcsaba@yahoo.com

Tel: 0040 723690174

www.sogorcsaba.eu

www.facebook.com/sogor.csaba.MEP/

Amikor az iskolából a parókiára szöktek a gyerekek. Egy ötven évvel ezelőtt végzett kolozsvári lelkipásztor életútja

Aranydiplomát kaptak az ötven évvel ezelőtt végzett protestáns lelkipásztorok a kolozsvári teológiai intézettől. Közülük többen ma is aktív lelkészek, akik szívesen szolgálnak, ha erre lehetőség adódik. Ferenczy Miklós kolozsvári református lelkipásztorral az elmúlt öt évtized kihívásairól beszélgettünk. A nyárádmonti származású lelkész nevelőszülei – Ferenczy Júlia és Gy. Szabó Béla – révén került két testvérével Kolozsvárra, így a lelkipásztori hivatás mellett a képzőművészet elkötelezettjévé vált. Amikor az iskolából a parókiára szöktek a gyerekek. Egy ötven évvel ezelőtt végzett kolozsvári lelkipásztor életútja

A lelkipásztor kolozsvári lakásán Gy. Szabó Béla emlékszobát alakított ki • Fotó: Makkay József

– **Ötven évvel ezelőtt 42-en végeztek a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben. 1973-ban két evangélikus, hat unitárius és 34 református lelkipásztor került az erdélyi gyülekezetekbe. Mit jelent önök számára az évforduló alkalmából átnyújtott aranydiploma?** – Úgy érzem, hogy a fél évszázada végzett évfolyam tagjai kivétel nélkül eredményes lelkipásztori szolgálatot tudhatnak maguk mögött. Erős évfolyamunk volt: közülünk hat esperes, több főjegyző és egy püspökhelyettes is kikerült. Sajnos 12 évfolyamtársunk elhunyt, amire az is magyarázat, hogy amikor 1969 őszén elkezdtük az egyetemet, nem csak friss érettségizettek jutottak be, hanem idősebbek is. A hatvanas évek végére nagyobb érdeklődés mutatkozott a papi hivatás iránt, így több korosztály jelentkezett felvételire. Végig kiváló kapcsolat maradt közöttünk, amiben nem kis szerepe van annak, hogy a papnék összebarátkoztak. Nem csak a 10-50 éves éves kerek évfordulókat ültük meg, hanem gyakrabban találkoztunk, rendszerint 3-4 napos együttlétek erejéig. Az erdélyi vagy a királyhágómelléki gyülekezetben szolgáló kollégák között nem volt távolságtartás.

– **Ha egy fontos értéket kellene az öt évtized tanulságaként kiemelnie, az mi volna?** – Egyetlen évfolyamtársunk sem vált el, ami a fiatalabb lelkésznevezdékek tapasztalataihoz képes nagyon fontos jelenség. Nyilván a lelkészek is emberek, de aki elválik, az milyen alapon esket? A személyes példának mindig fontos szerepe van a közösség számára, a lelkészre felnéznek az emberek. A lelkipásztor az Úristen előtt vállalja hivatását, ezért fontos, hogy a rábízott kincseket hogyan kínálja fel a gyülekezetnek. Ha ezt elkötelezetten teszi, eredménye, szépsége és áldása származik belőle

– **A kommunista propaganda az egyház ellen szólt, így csak ellenszélben lehetett vállalni a papi hivatást. Önt mi vonzotta a lelkészi pályára?** – Egy olyan nyárádmonti családból származom, ahol felmenőim között a 16. század elejétől sok lelkipásztor szolgált. Nagypám 1901-1948 között lévita tanító volt Nyárádszentbenedeken: az öröksége

is hozzájárult ahhoz, hogy a lelkészi pályát választottam. A mai Báthory-líceum elődjében, a 11-es számú középiskola diákjaként azzal a gondolattal is eljártam, hogy klasszikus ókori nyelveket tanuljak. Humán tagozaton latinból is érettségiztem, azonban ilyen szak csak Bukarestben volt, ami meghaladta anyagi lehetőségeinket. Tudtam, hogy a teológián ókori nyelveket is tanítanak, így erre esett a választásom. Ahova végül évfolyamelsőként jutottam be, hála felkészítő tanáraimnak, László Dezsőnek és Juhász Tamásnak

. – Sütő András szülőfalujában, Pusztakamaráson kezdte el lelkipásztori tevékenységét. Milyen volt a hetvenes évek Mezősége? – Amikor végeztem, a püspök Marosvásárhelyre akart kihelyezni segédlelkésznek, de jeleztem, hogy inkább egy kisebb gyülekezetbe mennék. Végül így kerültem 1974 elején Pusztakamarásra. Nevelőapámmal, Gy. Szabó Bélával Marosvásárhelyre menet korábban már átutaztam a falun, és nagyon megtetszett a mezőségi település. Miután 1971-ben megjelent Sütő András könyve, az Anyám könnyű álmot ígér, nem csak a szerzője, hanem a falu is híressé vált. Amikor odakerültem, 350 református és 2500 ortodox élt a településen. A háromszáz fős cigányság sorából egyetlen személy vallotta magát reformátusnak. Sok volt viszont a vegyesházasság, ezért a temetések legalább felében az ortodox és a református pap is szolgált. Nyugodt, csendes helynek bizonyult, mert az államegyháznak számító ortodox gyülekezet mellett az állami hatóságok a magyar gyülekezetet is békén hagyták

.- Akkoriban nem volt összetűzése a kommunista hatóságokkal? – Pusztakamarási tartózkodásom alatt egyszer fordult elő, hogy 1979-ben feljelentettek a vallásórák miatt. Ennek előzménye, hogy amikor odakerültünk, láttam, hogy a gyerekek rosszul beszélnek magyarul. Rövid zsolnárokat tanítottam, és rengeteget szavaltattam őket, hogy a beszédképességük fejlődjön. Nem volt ez kényszerítés, a gyerekek kivétel nélkül szívesen jöttek vallásórákra a szombati iskolai program után és vasárnap reggel. A feljelentés nyomán arra kényszerítették a magyar tantestületet, hogy vasárnap délelőtt is foglalkozzon a gyerekekkel, hogy azok ne jöhessenek a parókiára. De nem lehetett őket eltiltani a templomtól, mert az iskolából átszöktek hozzám. Egy délelőtt berendeltek a néptanácsoshoz, ahol a Kolozs megyei propagandatitkár vezetésével a teljes helyi pártvezetés arról faggatott, hogy miért kényszerítem a gyerekeket vallásórára. Az esperesem nem volt hajlandó egy olyan egyházi igazolást kiállítani, amely kimondja, hogy a lelkipásztor számára a vallásórák megtartása kötelező. Elégé kiszolgáltató helyzetbe kerültem. Megkerestem a megyei egyházügyi inspektort, hogy tanácsot kérjek. Ő abban az időben éppen a Jehova tanúi hittérítőivel hadakozott a mezőségi falvakban, így kapóra jött, hogy azt mondtam, a vallásórás tevékenységem azt is szolgálja, hogy a gyülekezet tagjai megmaradjanak reformátusnak. Rögtön mellém állt, meglátogatott a parókián, és magához rendelte a községi párttitkárt. Ettől a község vezetése annyira megijedt, hogy többé egy rossz szóval nem illettek. Minden rendezvényre, ünnepélyre megadták az engedélyt.

– Milyen volt a kapcsolata Sütő Andrásal és a szüleinek? – Sütő András a hetvenes években gyakran járt haza barátjaival és író társaival. Ilyenkor az apja, András bácsi felvitte a vendégeit Kemény Zsigmond sírjához, de eljöttek a parókiára is. Sütő szülei templomba járó, hívő emberek voltak, Sütő András azonban – talán tisztésé miatt –, kerülte az istentiszteleteket. Emlékeim szerint egy-két alkalommal láttam a templomban, unokája keresztelőjét is otthon tartották. Viszont a szülői háznál többször találkoztam vele. Pusztakamarási szokásként karácsonykor a presbitérium sorra megkántálta a gyülekezet összes családját, és ilyenkor igen jelentős adomány gyűlt össze az egyház számára. Sütő András is bőkezű volt kántáláskor. Emlékezetesek maradtak az András- napok, amit a szülői háznál ünnepeltünk 15-20 fős körben éjszakába nyúló nótázással

. – Pusztakamaráson temették el 1875-ben Kemény Zsigmondot. Ez mekkora vonzerőt jelentett a falu számára?

– Hetente érkeztek magyarországi vendégek Pusztakamarásra, akik erdélyi utazásaik során meglátogatták a Kemény-sírt is. Ilyenkor betértek a parókiára és felkeresték a Sütő családot is. A ledöntött Kemény Zsigmond sírkövet 1976-ban sikerült magyarországi fiatalokkal helyreállítani, és a sírt végül 2000-ben kerítették be. A helyiek megkértek, hogy szenteljem fel, noha ez nálunk, reformátusoknál nem szokás. Mindez a románok fele volt gesztus, akik szemében más jelleget kap az egyházilag felszentelt sír. Azóta senki nem bántotta az emlékművet. 1981-ben Gy. Szabó Béla fametszetett készített a Kemény-sírról, ezt odaajándékoztam a pusztakamarási gyülekezetnek

. – Pusztakamarás mellett féltucat más mezőségi szórványfaluban is szolgált. Milyen emlékei vannak a mezőségi emberekről? – 1982-ig szolgáltam a Mezőségen, volt, hogy vasárnaponként 25 km-t gyalogoltam. Mindig örömmel mentem a legkisebb, pár tagot számláló gyülekezetbe is. A mezőségi ember más, mint a kalotaszegi, a nyárádmenti, vagy más vidék embere. Egyszerűbb, szerényebb és nagyon vallásos. Sok alázattal és nagy szeretettel viszonyul embertársaikhoz és lelkipásztorához egyaránt. Kiváló hely a lelkipásztor számára, mindig ezt mondtam az utánam jövő fiatalabb kollégáknak.

– Milyen volt a mezőségi milióból visszakerülni Kolozsvárra? – A Pata utcai gyülekezet presbitériuma nyolc lelkipásztort hallgatott meg, míg végül meghívtak Pusztakamarásról Kolozsvárra. Három kiskorú gyerekünk volt, így elfogadtam a felkínált állást. Habár Nagy Gyula püspök – aki a fiának szerette volna a megüresedő kolozsvári lelkészi állást –, azt ajánlotta, választhatok egy skócai tanulmányút vagy a kolozsvári állás között. Végül jól tettem, hogy a kolozsvári parókiát választottam. Akik a nyolcvanas években kimehettek külföldi tanulmányútra, valamilyen formában bekerültek a szekuritáté hálójába.

– Kolozsvári lelkészként mikor környékezte meg az állambiztonság? – Folyamatos zaklatásnak voltunk kitéve, a nyugodt mezőségi szolgálat szép emlék maradt. Ilyenolyan ürüggyel sokszor behívtak a Szekuritáté székházába, de szerencsémre jó stratégiát választottam, amikor mindig

értesítettem a gondnokomat és a presbitériumot. A nyolcvanas évek végére nagyon eldurvult a helyzet. Sokat kirándultam az ifjúsági csoporttal, akik között szintén voltak beszervezett besúgók, így minden lépésünkről tudtak. A csíksomlyói passiójátékából előadott részletekkel sok helyen megfordultunk az országban, ami önmagában még nem lett volna baj, de miután hazatértünk, több fiatal átszökött Magyarországra. Azt próbálták rámbizonyítani, hogy én oktattam ki őket, hogyan szökjenek meg. Holott én mindig az ellenkezőjét mondtam: ha ki akarnak menni, legális formát válasszanak, de soha ne a szökést, ami önmagában életveszélyes. A lehallgatások miatt a szeku is tisztában volt, hogy az ellenem felhozott vádak nem igazak, végül békén hagytak. Miután hetente hívott telefonon a szekuritáté egyházzal foglalkozó magyar tisztje, Ungvári József, és belátta, hogy a zaklatással nem megy semmire, 1988-ban lezárta a dossziémat.

– **Pata utcai református lelkészként az 1990-es években templomot és gyülekezeti házat épített, és tíz évig volt kül-kolozsvári esperes. Hogyan emlékszik vissza a lelkészi szolgálat második szakaszára?** – A Pata utcában egy szűkös gyülekezeti otthonunk volt, amit a nyolcvanas évekbeli bontások idején le akartak dózerolni. Számtalanszor jártunk a városi és a megyei pártbizottságnál, a presbitérium nem volt hajlandó úgy belemenni a kisajátításba, hogy cserébe ne kapjunk megfelelő helyet templomépítésre. Közben a régi parókiát lebontották, és helyébe újat kellett építeni, ezért az imaházhoz még inkább ragaszkodtunk. Így értük meg a rendszerváltást, és kiderült, hogy az ötvenes években épült, régi imaház nincs a nevünkre telekelve. Újabb évekbe telt, amíg sikerült rendezni, és végül gyülekezeti összefogással 2000-ben adtuk át a Pata utcai Fehér templomot. Sok kihívással és nagyon sok közös munkával teli időszak volt ez. Mint ahogy az esperesi időszak is. Amit nem akartam vállalni, de a mezőszéki falvak csak úgy csatlakoztak az új esperesi elosztáshoz, ha én is indulok a jelöltek között. Esperesként fő célkitűzésem volt, hogy a nagy gyülekezetek segítsék a kicsiket. A hozzánk tartozó 9 kolozsvári egyházközség vállalta az egyházmegye kis gyülekezeteinek anyagi támogatását. A Pata utcai egyházközségnek Pusztakamarás, Mócs és Sztána volt a testvérgyülekezete. Pál apostol azt mondta, az erősek hordozzák az erőtlenek gyengeségeit, aminek ilyen formán próbáltam érvényt szerezni a helyi gyülekezeti életben.

– **2016 óta nyugdíjas lelképásztor, de szinte annyit dolgozik, mint egy aktív pap, vasárnapról vasárnapra szolgál valahol. Miért vállalja a sok meghívást?** – Nyugdíjasként a korábbinál többet foglalkozhattam a Gy. Szabó Béla-hagyaték népszerűsítésével, kiállítások szervezésével. A művész halála óta 161 kiállítást szerveztünk, ezek zömét az utóbbi tíz esztendőben. Sokat foglalkozom az unokákkal, de szívesen szolgálom a gyülekezetekben. Kisegítem a lelkész kollégákat, amikor nyáron elutaznak, de az év minden szakában hívnak, és én szívesen megyek. Olyan helyre is, ahol 8-10 hívó fogad. Ilyenkor szabadkoznak az emberek, hogy kevesen vagyunk, amire azt szoktam válaszolni, hogy

én azoknak örülök, akik jelen vannak, és velük imádkozom azokért, akik nem jöhettek el. Amióta lelképásztor vagyok, ötven éve mindig örömmel mentem szolgálni, és ez mára semmiben nem változott. Ma is előszeretettel járok a kis mezőszéki gyülekezetekbe.

Makkay József, 2023. november 18.

Forrás: kronikaonline.ro

„Közel hozta az eget a földhöz”: emléktábla-avatással emlékeztek Makovecz Imrére Temesváron

Emléktábla-avatással emlékeztek Makovecz Imrere vasárnap Temesváron, az építész által tervezett, 90 százalékban elkészült Új Ezredév Református Központban. A Vetró András szobrászművész által tervezett domborművet a református templomból és kulturális rendezvényeknek otthont adó terekből álló központ udvarán leplezték le.

Emléktábla-avatással emlékeztek Makovecz Imrere Temesváron • Fotó: Videófelvétel

Tőkés László volt királyhágómelléki református püspök, egykori temesvári lelkész ígehirdetésében úgy fogalmazott: a templom „hitünk és megmaradásunk jelképe”, és méltó emlékjel is megálmodója születésének 88. évfordulóján. Makovecz Imrét bölcs építőmesternek nevezte, aki „organikus művészetével, szakrális építészetével közel hozta az eget a földhöz”, az általa tervezett templomok fő rendeltetése, hogy kapcsolatot teremtsenek Isten és ember között. A temesvári magyarság hiszi és reméli, hogy műve nem volt hiábavaló, „bizonyosság legyen ez a templom” – hangsúlyozta. Tőkés László emlékeztett Németh Zsolt fideszes politikusnak a templom 2019-es avatásán mondott szavaira, miszerint az istenháza a kommunista rendszer ejtette sebeknek a helyreállítását, gyógyítását is szolgálja, neve sem véletlen „Ezeréves örökségünkhöz híven, a kereszténység fundamentumához visszatalálva a régi alapokon építünk az új ezredévnek új bäs-

tyát és erős várat” – fogalmazott a volt püspök. Gazda István, a temesvári gyülekezet lelkésze elmondta: a hatalmas mű, mely önmagában egy csoda, 90 százaléban elkészült. Felidézte, hogy maga Makovecz Imre is „bolondoknak” nevezte őket, amikor megfelelő anyagi háttér nélkül nekivágtak az építkezésnek. „Akik annak idején lesajnáltak bennünket, megszegyenülve látják be: mégiscsak felépült az Új Ezredév Református Központ” – húzta alá. Mint mondta, a tervezőt ábrázoló dombormű-emléktábla magyarságára, kötelezettségeire emlékezteti a gyülekezetet, hogy Makovecz Imréhez hasonlóan „bölcs életet” kell élni. „Mi pedig emléke előtt meghajolva teszünk ígéretet, hogy a munkát befejezzük” – mondta a lelkész. A hátralévő munkálatokról Gazda István az MTI-nek elmondta: ezek 2–3 százaléka megvan az anyagi fedezet, a magyar kormánytól kaptak idén 250 millió forint támogatást, amiből befejezik a konferenciaépületet, melyet jövő nyáron birtokba is vesznek. Ezután következne még a tornyoknak a készre munkálása, a szárnyak és a harang elhelyezése, a konferenciaterem alagsorában helyet kapó magyar vendéglő, konyha készre munkálása, az udvar, kapuk készre munkálása, rendezése, és egy trafóházat is felépítenek az áramellátás biztosítására. Ezekre a munkálatokra még keresik az anyagi fedezetet, ha sikerülne megtalálni, 2025-ben elkészülne az épület – összegzett Gazda István. **Az Új Ezredév Református Központ felépültét Tőkés László egykori temesvári lelkész kezdeményezte, akinek kommunista hatóságokkal szembeni ellenállása 1989 decemberében Temesváron szolidaritási hullámot, népfelkelést idézett elő, és egy hét alatt a Ceaușescu-diktatúra bukásához vezetett.** A három kupolából, két toronyból és két épületszárnyból álló komplexum több uniós pályázat és a magyar állam támogatásával épült fel. Az épületegyüttesben a templom mellett közösségi tereket, kiállítótereket, kamarakonzertek megtartására alkalmas termet alakítottak ki. Az épülő kupolába konferenciatermet, könyvtárat, alagsorába magyar vendéglőt terveztek. A vasárnapi emléktáblaavatón Makovecz Imre családjának üzenetét is felolvasták, majd a klubteremben Vetró András Forma és alak című kiállítását nyitották meg.

MTI • 2023. november 19.

Forrás: kronikaonline.ro

„Szégyellem, hogy olyan boldogok voltunk, amikor megölték Ceaușescut”

Senkinek nem állt érdekében, hogy ezt a történetet széles körben megismerjék, most mégis film készült róla: a Libertate '89 – Nagyszeben a romániai forradalom egyik véres és kaotikus, rengeteg halálos áldozattal járó epizódjáról szól. A rendező azt mondja: bár így is nehéz végignézni a filmet, a valóság még ennél is sokkal durvább volt. **Interjú.**

Az 1989-es, a Ceaușescu-diktatúra végét elhozó romániai forradalom egy még Romániában is csak kevesek által ismert, pedig brutális epizódja Nagyszebenben történt. A tüntetések 1989. december 22-én eszkalálódtak, amikor a főtéren eldőrdült egy lövés, és egy tüntető meghalt. Hogy ki lőtt, az nem volt egyértelmű, de a pokol elszabadult: a tüntetők betörték a rendőrség épületébe és fegyvereket zsákmányoltak, a rendőrök civil ruhában menekültek, a hadsereg pedig átállt a tüntetők oldalára, miközben a titkosrendőrség (Securitate) és a rendőrség is egymás ellen fordult. A fegyveres milicisták önkényesen elkezdtek összefogdosni azokat, akiket felelősnek tartottak a tüntetők megöléséért, és mindenféle bizonyíték nélkül terroristának bélyegezték őket: 522 embert ejtettek foglyul és tartottak fogva közel két hónapon keresztül egy üres medencében. Az utcai harcok során legalább 89 embert megöltek, kétszáznál többen sebesültek meg, és összesen több mint 130 ezer lövedéket lőttek ki.

Ezekről az eseményekről szól Tudor Giurgiu több év kutatómunka után készült Libertate '89 – Nagyszeben című filmje, amelyet múlt hét óta játszanak a magyar mozik. A filmet először a 19. CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztiválon mutatták be szeptemberben (itt megkapta a Nemzetközi Ökumenikus Zsűri nagydíját is); a filmet elkísérte a rendezője is. Itt beszélgetünk vele.

hvg.hu: A romániai forradalom idején 17 éves volt. Milyen személyes emlékei vannak az eseményekről?

Tudor Giurgiu: A nagyszebeniekéről semmilyenek. Gyerekként éltem is ott négy évig, mégsem jutott el hozzám semmi mindabból, ami ott történt. A forradalom idején Kolozsváron éltem, és ott is akartam lenni az utcán, részt venni a tüntetéseken, de a szüleim nem engedték, bezártak a lakásba. Azt mondták: „Ne legyél hülye, ne csináld, még a végén megölnék.” Úgyhogy csak a tévén és a rádión keresztül figyeltük, mi történik, így én is olyan voltam, mint a film több szereplője: mivel minden csak a manipulált médián keresztül jutott el hozzám, sikerült engem is meggyőzni arról, hogy odakint terroristák vannak, és ha kimennék,

engem is megölnének. Nagyon ijesztő volt – mert azt akarták, hogy annak tűnjön.

hvg.hu: A politikai helyzettel tisztában volt, tudta, kik a jó és a rossz szereplők a történetben?

T. G.: Nem, nem értettem mindent pontosan, a dolog összetettségét biztosan nem. Akkoriban azt gondoltam, a hadsereg biztosan a román emberek megmentéséért dolgozik, a bűnösök pedig a Securitate, Ceaușescu titkos rendőrségének tagjai és a milicisták, akik az ártatlan emberekre lőnek. Ezt a narratívát súlykolta az állami média és a hadsereg is. Aztán ahogy teltek az évek, mi is megértettük, hogy a valóság ennél bonyolultabb. Azt például nem sejtettük, hogy mindez egy puccs is volt; mi azt gondoltuk, csakis népfelkelés.

hvg.hu: Mi vezetett Nagyszebenben ahhoz, hogy kialakulhatott a filmben látható helyzet, hogy ennyire elszabadulhattak az indulatok?

T. G.: Romániában volt a régióban a legsúlyosabb a diktatúra; sokszor nem volt áram, nem volt étel, hideg volt. Ha sokáig egy ketrecben élsz, eljön a pont, amikor minden felrobban. Főleg, hogy a vezetőknek – akár a Securitatében, akár a milíciában – kivételezett helyzetük volt; mindig megtalálták a módját, hogy jobban tudjanak érvényesülni, mint az átlagemberek.

hvg.hu: A film bemutatója előtt azt mondta, Romániában lényegében senki sem hallott a nagyszebeni eseményekről. Szándékosan akarták eltitkolni?

T. G.: Nem, csak arról van szó, hogy mindenki a temesvári és bukaresti eseményekről beszélt, ami ott történt, sokkal véresebb és látványosabb volt. De a kisvárosoknak is megvoltak a maguk történetei. Ráadásul a nagyszebeni események szó szerint zárt ajtók mögött zajlottak, egy katonai létesítményen belül, nem a szemünk előtt történt. Senkinek nem állt érdekében hirdetni, ami történt, főként nem a hadseregnek.

hvg.hu: Egy korábbi interjújában úgy fogalmazott, Románia számára nem adatott meg a kézzelfogható lezárás az előző rezsim után. Magyarként különös volt ezt olvasni, mert innen nézve pont, hogy úgy tűnik, a forradalommal és a Ceaușescu házaspár kivégzésével Romániában nagyon is kézzelfoghatóan zárult le a korszak, szemben a magyar rendszerváltással.

T. G.: Arra a tényre gondoltam, hogy a romániai ügyészség azóta sem hozott döntést arról, hogy a rendelkezésre álló több kamionnyi dokumentum alapján megvádoljanak bizonyos még ma is élő, idős, az előző rezsimben szerepet vállaló személyeket. Azt hiszem, azok az intézmények, amelyek felelősségi körébe tar-

tozna mindez – kezdve a belügyminisztériummal, a hadügyminisztériumon át a Securitate utódszervezetéig, a titkosszolgálatig –, nem hajlandóak együttműködni, közös nevezőt kialakítani. Az elmúlt harminc évben minden fél csak bujkált, és még a nyilvánvaló tényeket sem voltak hajlandóak elfogadni. Nyilvánvaló, hogy a fiatal katonák lőttek, nyilvánvaló, hogy a Securitate is lőtt, nyilvánvaló, hogy a milícia is érintett volt – ezt én magam is tudom a kutatásaimból, mindez ott van a dokumentumokban. Mégis máig nem történt meg, hogy hivatalosan is elismerte volna valaki ezeket a tényeket.

hvg.hu: Mit okozott mindez a mai román társadalomban?

T. G.: Összezavarodottságot. Az egész mai társadalom, a mai politikai garnitúra és minden más is rohadó alapokra épült. Mintha vennél egy házat, ahol látszólag minden rendben, szépen működik az elektronika, le vannak festve a falak, de az összes szemét ott van a szőnyeg alatt, és árad belőle a bűz. Így nem tudsz egészségesen élni. Ilyen a helyzet a mai Romániában. Így nehéz jó irányba haladni.

hvg.hu: A filmben a forradalom talán legfontosabb eseménye, a Ceaușescu házaspár kivégzése csak egy másodperc erejéig kerül szóba, valaki csak úgy mellesleg rákérdez, hogy „na, megvolt?”, és ennyi. Miért döntött így?

T. G.: Habár az egy fontos pillanat volt az egész ország számára, amit mindenki annyira várt, a mából visszanézve mégis szégyent érzek miatta. Olyan boldogok voltunk, hogy megölték őket! Újra meg újra visszanéztük a képsorokat. Ma nagyon rosszul érzem magam, ha ezekre a képekre gondolok, így én sem akartam újra megmutatni őket. Egyértelmű, hogy Ceaușescunak nem volt tisztességes tárgyalása, az ítélet csak az új hatalom megszilárdítását szolgálta, noha ezt akkor még tudtuk. Azt gondoltuk, minden spontán történt, pedig nem: az új vezetők már ott voltak megbújva a háttérben, mindent megterveztek, és az egyik legfőbb céljuk Ceaușescu megölése volt, hogy így némítsák el. Tudtam, hogy szerepelnie kell ennek a pillanatnak is a filmben, de mindezek miatt nem akartam, hogy ezen legyen a fókusz.

hvg.hu: Nagyszebenben sok magyar él (a forradalom idején még kétszer annyian, mint ma). Mi volt a magyarok szerepe az eseményekben?

T. G.: Ha a forradalomról és a magyarokról van szó, akkor mindmáig elsősorban Temesvárra gondolunk, **Tőkés László** miatt. Nagyszebennel kapcsolatban a

kutatásaim során elsősorban a helyi németajkú szászokról találtam adatokat, sokan harcoltak és sokan meghaltak közülük, sok történetre bukkantam, annyira, amennyit lehetetlen lett volna beleírni a filmbe. Olvastam viszont például magyar rendőrökről Nagyszébenben. Elsősorban arra törekedtem, hogy érezhető legyen Nagyszében multikulturalitása.

hvg.hu: Mennyiben változott meg a románok és a magyarok kapcsolata, egymással szembeni hozzáállása a forradalom után?

T. G.: A kilencvenes években elég feszült volt a helyzet a mindkét oldalon jelen lévő szélsőségesek miatt, ami a véres marosvásárhelyi eseményekig vezetett. Én akkor is Kolozsváron éltem, amit egy őrült, magyarellenes polgármester vezetett. Szándékosan szították a magyarellenes hangulatot; nem tudom, ez honnan eredt, talán a Securitate tagjaitól. Szükség volt egy új ellenségre; Oroszország mindig is ott volt, mint fő veszélyforrás, így a forradalom után nem ártott, ha új fenyegetéssel tudják lefoglalni az embereket, nehogy a társadalom valós problémáival foglalkozzanak. Ez a korszak nehéz volt, de azóta normalizálódott a helyzet. Igaz, nemrég Székelyföldön jártam, ahol a helyi magyarok arról számoltak be, problémának érzik, hogy jóval kevesebb ma a románul beszélő magyarok aránya, mint egy generációval korábban, pedig bizonyos munkakörökben nagy szükség lenne erre. Azt mondták, ennek elsősorban a Magyarországról érkező szélsőséges propaganda az oka, amely mindenkit elér a médián keresztül, és amely valamiféle románok közé beékelte enklávének akarja láttatni a helyi magyarságot. Pedig együtt kellene működnünk. A jó működésre példa Kolozsvár, ahol sikerült elengedni a múltat. Nekünk, románoknak is gondját kell viselnünk a közös örökségünknek. De tudnunk kell, hogy a szélsőségesek mindenhol jelen vannak.

hvg.hu: A bemutató előtt beszélt arról, hogy amikor a túlélőkkel beszélt a kutatásai során, harminc év után is volt, akit újra traumatizált, hogy beszélnie kellett arról, amit átélt.

T. G.: A beszélgetések során egy idő után megértettem, hogy sokan olyan mélységes poklot éltek át, amit lehetetlen lenne a vásznon reprodukálni. Nemcsak a medencében és az utcákon volt pokol, de ott is, ahol az ember azt hitte volna, végre biztonságban van, például a kórházakban, ahol őrült katonák, nem pedig az orvosok döntöttek arról, kit szabad ellátni, és kit nem, mert terrorista. Volt, hogy a fekvőbetegek testéből tépték ki a csöveket, mondván, ő terrorista, őt nem kell kezelni. Ehhez képest ez tulajdonképpen egy visszafogott film. És nem is volt elég pénzünk: még több vért,

még több sebet akartam, hiszen ez volt a valóság. Így se könnyű végignézni a filmet, de úgy szinte nézhetetlen lett volna sokaknak. Találkoztam egy nagyszébeni ápolónővel, aki ott volt a medencénél: megköszönte nekem, hogy nem mutattam meg mindent, nem mutattam meg azokat a még tízszer ilyen súlyos képeket, amiket úgysem fog tud elfelejteni egész életében.

hvg.hu: Kockázatos olyan filmet forgatni, amely azt állítja, nem minden forradalmár állt a jó oldalon, és nem minden volt rendben a felkeléssel?

T. G.: Nem nevezném kockázatosnak, sőt szerintem szükség is van arra, hogy vitára bocsássuk az ennyire összetett morális kérdéseket, és itt nem is csak Nagyszébenre, de az egész forradalomra is gondolok. Nem hiszek abban a narratívában, hogy egyszerűen csak kétféle ember volt: akik meg akarták védeni bennünket, és a rosszfiúk. A történészek mindmáig hajlamosak kijelenteni, hogy a Securitate folytatott gerillaháborút még Ceaușescu halála után is, van, aki szerint pedig ugyanezt a hadsereg tette. Nincs meg a közös platform; a társadalom megosztott, és még az ilyen kérdésekben sincs egy elfogadott álláspont, és ki tudja, mikor lesz, hiszen a titkosszolgálati iratok egy része mindmáig nem elérhető.

hvg.hu: Nem is tart attól, hogy támadni fogják a film miatt?

T. G.: Nagyon kíváncsi vagyok, lesznek-e botrányok a romániai bemutató után. Az biztos, hogy lesz, aki támadni fog, mert túl emberien ábrázolom a Securitate vagy a milícia tagjait – ilyesmire számítok. De akkor is muszáj a nagy egészet elemezni ahelyett, hogy kijelentenénk, a bűnök csak egy bizonyos csoporthoz köthetőek. Nem: minden résztvevő felelősségét érdemes megvizsgálni.

hvg.hu: Akart a filmmel valamilyen állítást tenni a forradalomról?

T. G.: Azt nagyon világosan meg akartam mutatni, hogyan vezetett ez a zavaros helyzet odáig, hogy mind elvesztettük a bizalmat mindenkivel szemben: a barátainkkal, a szomszédainkkal, akár még a feleségünkkel vagy férjünkkel szemben is. A forradalom volt a nullpont, ahol egy nemzet újjászületett, ezért az összes emberi kapcsolatot is újra kellett indítani.

hvg.hu: Mi lepte meg a leginkább a kutatásai során?

T. G.: A Securitate irattárában találtam egy dokumentumot azokról a tanárokról, akiknek az volt a feladata, hogy meggyőzzék a gyerekeket, legyenek besúgók: a lista tartalmazta, hány gyerekkel sikerült aláíratni a

megfelelő dokumentumot. Számomra ez mindennél borzalmasabb volt. Ha ez megtörténhetett, ha a Securitate erre a szintre is eljutott, hogy már a gyerekeket is beszervezték, az azt jelenti, hogy minden korábban elképzeltnél súlyosabb volt az ország morális állapota.

Kovács Bálint, HVG.hu, 2023. november. 20.

Közel hozni a középiskolásokhoz a Bibliát: országos vetélkedőket is szervez az Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület

Országos vetélkedőket, zenei fesztivált, táborokat is szervez erdélyi fiatalok számára az Ifjúsági Keresztyén Egyesület (IKE), amelynek ügyvezető igazgatóját, Apetroae Lucast kérdeztük a november elején Kolozsváron tartott vetélkedőről. Az Erdély-szerte 2000 fiatal tagságával működő IKE, valamint a Babeş–Bolyai Tudományegyetem keretében működő Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar közös szervezésében megvalósult megmérettetésnek kettős a célja: egyrészt az IKÉ-t, másrészt a kart népszerűsítik a középiskolás diákok körében. Ugyanakkor a verseny első három helyezettje felvételt nyer a karra. Közel hozni a középiskolásokhoz a Bibliát: országos vetélkedőket is szervez az Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület. Az IKE az Erdélyi Református Egyházkerület Ifjúsági Szövetségeként 15 egyházmegyében mintegy 2000 tagot számlál.

Fotó: Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület (IKE)/Facebook

Számos pozitív hozadéka van az Országos Bibliaismereti Vetélkedőnek, amelyet középiskolások számára szervez közösen az Ifjúsági Keresztyén Egyesület (IKE) és a Babeş–Bolyai Tudományegyetem keretében működő Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar – mondta el a Krónika megkeresésére az idén november elején Kolozsváron tartott megmérettetés kapcsán Apetroae Lucas egyetemi hallgató, az Ifjúsági Keresztyén Egyesület (IKE) ügyvezető igazgatója. Kiemelte,

immár több éve együttműködik az IKE a tanárképző karral az országos vetélkedő szervezése kapcsán. Kolozsváron tartották november elején az Országos Bibliaismereti Vetélkedőt középiskolások számára

Fotó: Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület (IKE)/Facebook

„Úgy látjuk, azért van szükség erre a rendezvényre, mert így közelebb tudják hozni a középiskolásokhoz a Bibliát, szövegét, történeteit, amelyeket kreatív feladatokhoz kapcsolnak immár több mint tíz éve” – fejtette ki az ügyvezető.

Az IKE, amely az Erdélyi Református Egyházkerület Ifjúsági Szövetsége, 15 egyházmegye ifjúsági csoportjait foglalja magában, ezek a csoportok saját vezetőséggel rendelkeznek. Apetroae Lucas kérdésünkre azt is elmondta, hogy régebben egyházmegyei szinten szervezték ezeket az országos vetélkedőket, a jelentkezők pedig továbbjutottak az egyházkerületi szakaszra.

**Fotó: Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület (IKE)/ Kiss Judit
• 2023. november 18.**

„Az utóbbi években az egyházkerületi szakaszra a gyülekezeti lelkészeken keresztül jelentkeznek a kö-

zépiskolások és a lelkészek a felkészítők. Idén tizenegy, kétfős csapat versenyzett egész Erdélyből, többek közt Sepsiszentgyörgyről, Marosvásárhelyről, Kolozsvárról. A már konfirmált korosztályt szólítjuk meg a megmérettetéssel” – mutatott rá az ügyvezető.

Hozzátette: főként 11. és 12. osztályosoknak szokták ajánlani a részvételt, mert a Református Tanárképző és Zeneművészeti Karral való együttműködésnek köszönhetően a verseny első három helyezettje felvételt nyer a valláspedagógia szakra.

„Az országos vetélkedőnek tulajdonképpen kettős a célja, egyrészt népszerűsítjük az IKÉ-t a középiskolások körében, másrészt a Református Tanárképző és Zeneművészeti Kart is” – mondta az ügyvezető elnök. A vetélkedő egyik feladatsora például az volt, hogy ki mit mondott: bibliai idézetekről kellett felismerni, hogy ki mondta. Ilyen idézetek szerepeltek a feladatban: „Néped az én népem, és Istened az én Istenem”, vagy „Térjete meg, és keresztelkedjete meg mindnyájan Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát”.

Apetroae Lucas, az ifjúsági Keresztyén Egyesület (IKE) ügyvezető igazgatója • Fotó: Serar Szabolcs

Több választási lehetséges kérdéseket is kaptak a diákok, például ilyeneket: hogyan szabadultak ki az apostolok a börtönből, hol ült a sánta, amikor találkozott Péterrel és Jánossal, kit választottak az apostolok Júdás helyére vagy hogy mennyire van messze Jeruzsálem és az Olajfák hegye egymástól az Apostolok Cselekedetei szerint

Az IKE ügyvezetője kérdésünkre arról is beszélt az egyházkerületi szinten működő ifjúsági szervezet kapcsán, hogy a 15 egyházmegyéhez 500 gyülekezet tartozik, az ifjúsági szervezetnek körülbelül kétezer fiatal a tagja. Apetroae Lucas arra is kitért, hogy szintén megmozgatja Erdély-szerte a fiatalokat a Várom

az Urat! Elnevezésű adventi keresztyén zenefesztivál, amelyet minden évben négy helyszínen hoznak tető alá decemberben. Idén Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön és Székelyudvarhelyen tartják. A fesztivállal kapcsolatos részleteket a Várom az Urat! Facebook-oldalán találhatják meg az érdeklődők. Az ügyvezető rámutatott, másik, Erdély-szerte nagy érdeklődésre számot tartó rendezvényük a Váltás irányt! IKE Fesztivál, amelyet két évente szerveznek meg: a találkozó programlehetőségek színes választékát kínálja, az áhítatok, előadások, fórumbeszélgetések, imasarok, koncertek mellett számtalan sportversenyre, ügyességi vagy szellemi játékra, kézművészeti foglalkozásokra, filmklubra és sok minden másra számíthatnak a résztvevők. **A következő fesztivált 2024 augusztusában tartják, és egész Erdélyből várnak ifjúsági csoportokat.**

Amint az IKE honlapján olvasható, a nemzetközi ifjúsági mozgalom több mint 120 országban működik és közel 45 millió tagja van. Az Erdélyi IKE 1921 februárjában pár lelkes fiatal kezdeményezésére alakult meg Kolozsváron.

A kommunista rendszer idejében azonban, mint több más vallásos szervezetét, az IKE működését is betiltották. Az 1989-es forradalom évében tevékenysége újraindult, 1993-ban pedig az illyefalvi közgyűlés elfogadta az Alapszabályzatot. 1994-től hivatalosan bejegyzik, Erdélyi Ifjúsági Keresztyén Egyesület név alatt működött tovább, felvállalva a református egyház ifjúsági munkáját. 2015-ben struktúraváltás következett, az IKE az Erdélyi Református Egyházkerület Ifjúsági Szövetségévé alakult, magába foglalva 15 egyházmegye ifjúsági csoportjait, amelyek saját vezetőséggel rendelkeznek. Az IKE tevékenysége igen sokszínű, így egyaránt helyet kap a bibliatanulmányozás, közösség-építő és -fejlesztő programok, missziós tevékenységek, sport, zenei rendezvények. Az IKE ökumenikus közösség, a programok mindenki számára nyitottak.

Forrás: kronikaonline.ro

Király László költőt, írók köszöntötték 80. születésnapján

Írók, költők, irodalom iránt rajongók és érdeklődők népes tábora gyűlt össze szombaton a kolozsvári Bulgakov Kávéházban, hogy bensőséges, már-már családi hangulatban ünnepelje meg Király László Kossuth-díjas író, költő nyolcvanadik születésnapját. Az ünnepi eseményen bemutatták **A legkönnyebb igazat mondani** című beszélgetéskötetet, illetve az előtte tisztelgő legfrissebb Helikon-lapszámot is

Király László 1943. november 19-én született Sóváradon. A kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetemen szerzett orosz-magyar szakos diplomát 1966-ban. 1968 végétől az Utunk, 1990-től a Helikon szerkesztője, főszerkesztő-helyettese volt, jelenleg főmunkatársa. 2011-től a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, 2021-ben a Digitális Irodalmi Akadémia tagja lett. Bár költői világgképének kialakulására hatott Ady, József Attila, Kassák, Weöres, Aragon lírája, kezdettől fogva a saját alkotói útját járta. A Kék farkasok (1972) című regénye, Az örök hó határa (1986) és az Elfelejtett hadsereg (1981) című verseskötete románul is megjelent. Éjféle esők címmel 1998-ban megjelent válogatott verseinek gyűjteménye.

Költészetében a kisebbségi lét kiszolgáltatottsága mellett a nemzedéki és nemzeti összetartozás lehetőségei jutnak visszatérően központi szerephez. Román, orosz, grúz, lengyel, bolgár, francia költők műveit fordítja magyarra. 1997-ben József Attila-, 2004-ben Magyar Művészetért, 2013-ban Arany János-díjat kapott. 2016-ban a Magyarország Babérkoszorúja díjjal ismerték el.

Tóth Gödri Iringó • 2023. november 19.,

Forrás: kronikaonline.ro

Király László költő, író, miután átvette a Kossuth-díjat az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából a Parlament kupolacsarnokában • Fotó: MTI/Illyés Tibor

Ma tölti a nyolcvanát Király László

A *Sóváradi beszélgetés Király Lászlóval* alcímet kapott könyv szerzője Lövetei Lázár László, benne azzal, amit a poéta egy nap alatt el tudott és fontosnak tartott elmondani életéről és munkásságáról. Grezsa Csaba főkonzul felolvasta Orbán Viktor magyar miniszterelnök erre az alkalomra írt üzenetét. A kormányfő köszöntője szerint Király László azon kevesek egyike, aki a kommunista diktatúra alatt is felemelte szavát a magyarokat ért igazságtalanságok miatt, mindig bátran kiállt a közösség érdekeiért, és meghatározó szerepet töltött és tölt be mai napig a magyar kulturális életben.---A kötetbemutató során Király László is felolvasott saját műveiből, majd mesélt a Helikonnál töltött éveiről, a szerzőként folytatott munkájáról, a nem mindig betartott határidőkről és arról, hogy miként alkotta meg mára már közismert verseit.

Forrás: ehir.ro, 2023. november 19.

Király László: Tűz a szív mélyében

Karácsony

Áldás és hívó fény,
szeretet és békesség
a tájon, mint süvítő szél,
mindez örömhír-szólásra kél.

Mert bizony az örömhír nagy,
nem fagyaszt már szívet a téli fagy.
Világunkra most megváltó született,
egy világnyi teret átleng a szeretet.

Mert a téli fagy természetes ellenség,
nagy lelki kudarc, anyagi örökség,
de mit sem ér ér a jég, ha forró tűz lobban,
mert tebenned van Jézus, Jézusban tűz van.

/Utólag is mindenkinek boldog karácsonyt!

Publikálás időpontja: 2015. január 14./

A keresztyén oktatás ügyéért össze kell fog- ni – Nagy Tibor Sándor lelkipásztor a Re- formátus Pedagógiai Intézet munkájáról

A Református Pedagógiai Intézet (RPI) fő célja, hogy a református oktatást elősegítse. Háttérintézményként működik: a református oktatási rendszernek, a pedagógusoknak és vallásnároknak nyújt támogatást az eredményes szolgálat végzéséhez. Eszközöket, képzéseket és találkozókat, szakmai fejlődéshez szükséges háttérrel biztosít – mondja Nagy Tibor Sándor, az intézmény egyik munkatársa, az Erdélyi Református Egyházkerület tanügyi referense.

– **Mikor és milyen céllal alakult az RPI?** – Közgyűlési jelentésében 1997-ben Tőkés Elek, az Erdélyi Református Egyházkerület tanügyi előadó-tanácsosa a következőket fogalmazta meg: nevelői-oktatói rendszerünknek megfelelő tudományos és pedagógiai háttérrel kell biztosítanunk, ennek érdekében holland támogatással létrehozunk egy református pedagógiai intézetet, amely biztosítanifogaa tantervek, tankönyvek, egyéb segéd-
eszközök kidolgozását és a tanszemélyzet továbbképzését.
– **Milyen tevékenységet folytatott?** – Az intézet feltárja, feldolgozza, és ismerteti a magyar református iskolák vallásos, erkölcsi, pedagógiai és kulturális hagyományait; szakszerű segítséget nyújt a református nevelés és képzés folyamatában; pedagógiai és didaktikai tanácsadást folytat a romániai református iskolákban; pedagógiai és didaktikai tanácsadással segíti a református iskolákban tanító tanárok, az állami iskolákban és gyülekezetekben alkalmazott vallásnárokat, valamint a lelkész-tanárok munkáját; segíti az egyházi oktatási intézményekben tanító pedagógusok továbbképzését; segíti az intézmények munkáját tantervek, tankönyvek, segédanyagok készítésével és terjesztésével; közreműködik az országos versenyek (valás tantárgyolimpiász, intézmények közti vetélkedők) követelményrendszerének és tételeinek kidolgozásában; közreműködik az országos állami vizsgarendszerek (érettségi, tanári versenyvizsga, fokozati vizsgák) vallásspecifikus részében; általános feltáró, informáló, szakmailag véleményező, döntéselőkészítő munkát végez a két Egyházkerület, illetve a Zsinat döntéshozó testületei vagy ügyosztályai számára. Működését a zsinat döntése alapján a Romániai Református Egyház Nevelésügyi Bizottsága felügyeli. Ez a testület határozza meg az RPI stratégiai, hosszú- és középtávú feladatait, és ellenőrzi azok teljesítését. Az intézet szolgálatát a két egyházkerület, valamint az OGO holland alapítvány támogatja.

A Kolozsvári Református Kollégium és templom a Farkas utca átalakítása előtt • Fotó: Kiss Gábor

Nagy Tibor Sándor lelkész, az egyházkerület tanügyi referense • Fotó: Kiss Gábor

– **Az idők folyamán mennyire alakult át az RPI munkája?** – Az évek során fokozatosan gyarapította tevékenységi és munkatársi körét, valamint a felügyelete alatt megjelenő segédanyagok és programok számát. 2002-től mindkét romániai református egyházkerület intézményeként a fent megnevezett feladatokat látta el úgy, hogy közben figyelmét a legaktuálisabb feladatokra összpontosította, legyen az tankönyvek, segédanyagok kiadása, továbbképzések szervezése, a református kollégiumok fejlődésének elősegítése vagy a vallás tanárok munkájának a támogatása.

– **Az utóbbi időben alig lehetett hallani az RPI-ről. Van-e létjogosultsága jelenleg az intézménynek?** – Az intézmények működése nagymértékben függ a munkatársak és vezetők személyétől. Az RPI Kovács Lajos és Tonk Istvánné Tóth Mária szakmai irányítása és vezetése alatt élte a fejlődés és a kibontakozás korát. Kovács Lajos halála jelentette talán a legnagyobb törést az intézmény életében, ugyanis bár sok tehetséges munkatársa volt az intézetnek, talán egyikük sem volt felkészülve arra, hogy a Lajos bácsi által hagyott ürt betöltse. Ezzel párhuzamosan a magyarországi pedagógia intézet a magyar kormány támogatásának örvendve nagy, több központú és pólusú intézménnyé nőtte ki magát. Ezért azon feladatok egy részét, amelyeket az erdélyi intézet látott el, szakszerűbben és számottevően nagyobb infrastruktúrával és háttérrel kezdte művelni. Ez öröme ad okot, hiszen a romániai református egyházunk is ezen intézmény munkája gyümölcseinek örvendhet, azonban nem teszi feleslegessé létezését. Az RPI jelenlegi helyzete bizonyos mértékben az egykori kezdeti időszakhoz hasonlítható, ennek az értéke pedig az, hogy szükségszerűvé vált az önreflexió és a célok, feladatok újraértékelése ahhoz, hogy a következő időszakban az új és valós igényekre szolgáljon válasszal.

– **Hogyan épül fel és kikből áll jelenleg az RPI?**

– Leegyszerűsödött infrastruktúrával és munkatársi közösséggel működünk jelenleg. Szűcs Éva, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület tapasztalt tanügyi tanácsosa, akinek fő feladata a vallásoktatás felügyelete és a tankönyvkiadás, Bustya János lelkipásztor-tanár Sepsiszentgyörgyről, aki szinte a kezdetektől munkatársa az intézetnek, fő feladata a tanügyminisztériummal való kapcsolattartás, valamint a vallás tanárok vizsgáinak megszervezése, és a tanügyi kérdésekben és törvényekben való tanácsadás. Én azt a feladatot kaptam, hogy segédkezzek az intézmény újjászervezésében, felügyeljem a már működő tevékenységeket, programokat, képzéseket szervezzek, tartsam a kapcsolatot a testvérintézményekkel Magyarországon és külföldön.

– **Három lábon áll a tevékenysége: továbbképzők, tankönyvek, találkozók. Miről van szó?** – Az RPI fő célja, hogy a református oktatást elősegítse. Hátterintézményként működik, és a református oktatási rendszernek, a református pedagógusoknak és vallás tanároknak nyújt támogatást az eredményes szolgálat végzéséhez. Eszközöket, képzéseket és találkozókat, szakmai fejlődéshez szükséges háttérrel biztosítunk.

– **Kiket igyekeznek megszólítani a különböző továbbképzők során?** – Szolgálatunk végső élvezői egyházunk gyermekei, azonban hozzájuk az oktatáson és a pedagógusokon keresztül jutunk el. Célközösségünk a 11 református iskolánkban tanító pedagógusok, valamint az országban tanító iskolai és gyülekezeti vallás tanárok. A 2022/2023-as tanévben öt olyan képzésre került sor, amelynek célközössége az iskolai és gyülekezeti vallás tanárok, az egyházi oktatási intézményekben működő pedagógusok, valamint az újonnan indult és felújított óvodák pedagógusai voltak.

– **Idén Hollandiába látogattak. Milyen volt a program, kikkel találkoztak?** Négytagú csoporttal vettünk részt a Driestar református holland egyetem és a VGS református holland pedagógiai intézet által szervezett ECCEN konferencián, ennek fő témája a keresztyén oktatás volt. A konferencia, valamint az ezt megelőző, a magyarországi iskolaigazgatókkal együtt végzett holland keresztyén elemi iskolalátogatások eredményeképpen iskolai testvérkapcsolatok vannak kialakulóban, valamint kiterjedt a keresztyén iskolákkal és intézményekkel való kapcsolatrendszer. Az erdélyi református intézményeink meghívást kaptak az ACSI-be (Association of Christian Schools International) és az általuk szervezett programokba való bekapcsolódásra is.

Christine Mostert-Holsappel festménye, Schipluiden

– **Milyen tapasztalatokkal gazdagodtak?** – A konferencia alkalmából folytatott beszélgetések során megállapíthattuk, hogy az oktatás világszerte válságban van, és a legtöbb országban a keresztyén oktatás vesztélyben, állandó támadás alatt áll. A keresztyén értékek megkérdőjelezése, mellőzése vagy sokszor kiszorítása és támadása miatt a felekezeti iskolai rendszer még a legkeresztyénibbnak gondolt országokban is csak részben örvend állami támogatásnak. E felismerés megerősítette bennünk azt, hogy felekezetre való tekintet nélkül világszerte össze kell fogni a keresztyén oktatás ügyéért.

– **Milyen jellegű képzéseket, programokat tartanak idén az RPI keretében?** – Továbbá is nagy népszerűségnek örvend a Franz Kett pedagógiai módszer, amely alternatívát nyújt pedagógusainknak abban, hogy az információáradatban szenvedő gyermekeink más szinten és mélységben tudjanak megélni és részt venni a bibliai történetekben vagy a keresztyén életben. A visszajelzések szerint főképp konkrét módszertani képzésekre van jelenleg igény és kevésbé az elméleti képzésekre. Így a Kett-képzés mellett konkrét módszerekre és eszközök használatára szervezünk alkalmakat. A képzések sorában szeretnénk külön alkalmat szervezni a Magyarországi RPI-vel együtt az igazgatóknak és a tanügyi intézményeinkben szolgáló keresztyén vezetőknél olyan programon belül, amelyet Magyarországon a református tanintézmények vezetőinek már a törvény is előír. Továbbá tervezzük a vallástanárok találkozójának és rendszeres találkozási alkalmainak a megszervezését is. Szeretnénk elősegíteni a testvériskolai kapcsolatokat, valamint a diák- és tanárcsereprogramok folytatását. Idén a tankönyvkiadás az egyik leghangsúlyosabb tevékenységünk. Az új tanév számos kihívást is hoz magával a tanügyben, ugyanis az országszerte csökkenő gyereklétszám mellett az új tanügyi törvény és a hiányos alkalmazási metodológiák a bizonytalanság érzését fokozzák. Az új törvény szövege látszólag lehetőségeket is tartalmaz a kisebbségi oktatásra nézve amennyiben ezeket jogerőre emelik. A felekezeti oktatásra nézve viszont nem hozta meg a várva várt áttörést, sőt tovább vitte az előző törvények homályos értelmezését. Milyen jó, hogy nekünk nem ezekben, hanem az Úrban kell bízunk ebben a tanévben is: „de akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el” (Ézs 40,31)

Szerző: Somogyi Botond • 2023. október 17.

Forrás: erdelyinaplo.ro

Székely Ida néni 105 éves Bágyon 2023. november 17.

Ida néni 103 éves koráig öneállító volt, két éve él a bágyoni öregotthonban • Fotó: Makkay József

Meglátogattuk Erdély egyik legidősebb lakóját, a 105 éves aranyosszéki Ida nénit.

Százöt évvel ezelőtt, 1918-ban, az Osztrák-Magyar Monarchia idején született Erdély, valamint Románia egyik legidősebb embere, a Bágyonban élő Székely Ida. Az aranyosszéki falu matuzsálemi kort megélt lakója a Krónikának elmondta, hogy 103 éves koráig ő főzött, mosott, takarított a lakásában, rokonai végül rábeszéltek, hogy költözzön be a faluban működő idősek otthonába. Ida néni – aki 100 évesen kapta vissza magyar állampolgárságát – a háborús időket is felidézte beszélgetésünk során. Meglátogattuk Erdély egyik legidősebb lakóját, a 105 éves aranyosszéki Ida nénit Ida néni 103 éves koráig öneállító volt, két éve él a bágyoni öregotthonban • Fotó: Makkay József Erdély egyik legidősebb asszonya, a bágyoni Székely Ida a napokban ünnepelte 105. születésnapját. A református egyház alapította Misericordia Egyesület által a Tordától 10 kilométerre fekvő faluban működtetett öregotthon lakóját rokonai két éve költöztették az aranyosszéki település szociális intézményébe. Az idős asszony 103 éves koráig négy évtizeden át egyedül élt, miután a férjét elveszítette. Csak akkor költözött a lakóházához közel lévő öregek otthonába, amikor már nem tudta ellátni magát. Székely Ida születésnapját tortával ünnepelték, Várfalva község (közigazgatásilag ide tartozik Bágyon) polgármestere, Marginean János emléklapot és virágcsokrot nyújtott át Kolozs megye legidősebb lakójának. Piacolásból lehetett megélni Sógör Gyula, az öregotthon gondnoka vezet fel a külön

szobában élő mamához, akiről előljáróban elmondja, hogy szellemileg friss, csak a hallása romlott meg. A matuzsálemi kort megélt Ida néni szokva van a látogatókhoz. A hétvégén a Fehér megyei Miriszlóról érkeztek vendégei, de rendszeresen felkeresik egykori testvéreinek gyerekei és unokái is. Három testvére évtizedekkel ezelőtt meghalt már. A gazdálkodó családba született Székely Ida harminc évesen ment férjhez az orosz hadifogságból 1948-ban hazatért, két évvel fiatalabb férjéhez. Az 1918-ban született Ida néni még jól emlékszik a két világháború közötti időszakra, és az azt követő évekre is. „A szüleim is gazdálkodó emberek voltak. Ökröket, teheneket tartottunk, jól éltünk. A kollektivizálás előtt a férjemmel szintén a gazdálkodást választottuk, de pár évre rá a termelészövetkezet mindenünket elvette. Itt-ott adtak egy darab zöldséget, a kollektívbeli munka mellett ezzel foglalkoztunk, csak a piacolásból lehetett megélni” – szövegeti emlékeit vendéglátóm. A bágyoniak leginkább hagymával és gyökérezöldségekkel piacoltak, Ida néni is sokszor megfordult a temesvári, nagyszombeni és brassói zöldségpiacokon. Utoljára 72 éves korában, 1990-ben járt zöldséget árulni távolabbi piacra, azóta háztáji veteményesét dolgozta saját szükségletre, és kevéske termelészövetkezeti nyugdíjából éldegélt. A férje szerencsésen túlélte az orosz fogságot Ida néni arról mesél, még álmában sem fordult meg a fejében, hogy az öregek otthonába fog kerülni. Mindenre gondolt, csak erre nem. A többségében unitáriusok lakta Bágyonban egy kisebb református közösség él – Székely Ida is közéjük tartozik –, és amikor az idősök otthona épült a református templom mellett, ő is segített, amivel tudott. 105. születésnapján Székely Idát Marginean János, Várfalva község polgármestere is felköszöntötte

Százéves kora után már egyre nehezebben mozgott, és miután többször elesett a házban és az udvaron – kimarjult az ujjja és eltört a válla –, bágyoni rokonai rábeszéltek, hogy költözzön be a szociális otthonba. Azóta a szomszédokat hiányolja, akikkel rendszeresen elbeszélgetett. Mostanában egyedül él a szobában, és csak akkor találkozik emberekkel, ha valaki rányitja az ajtót. A járókerettel közlekedő idős asszony nehezen mozdul ki még a folyosóra is, de tovább már nem merészkedik. Nagyon fájnak a lábai, alig tud járni, így napi tartózkodási helyként jórészt csak az ágy maradt, aminek a szélén ülve fogyasztja el az ápolók által felhozott reggelit, ebédet és vacsorát. Beszélgetésünk során visszakanyarodunk a régmúlt időkre, hiszen annyi mindent átélt, amiből regényt lehetne írni. Az aranyosszéki falu második világháborús poklára is emlékszik, amikor a Nagyenyed irányából előrenyo-

muló szovjet hadsereg Bágyon határából vette fel a harcot a Torda környékén állomásozó magyar és német egységekkel. Akkoriban a falu tele volt sebesültekkel és haldokló katonákkal, majd a szovjetek sok magyar férfit elhurcoltak a környékről. Akik közül kevesen tértek haza. A magyar hadseregben harcoló férjének szerencséje volt, mert legyengülve, betegen ugyan, de túlélte az orosz fogságot. A házasságából Ida néni nem születtek gyerekei. Többször elmondja, hogy jól élt az urával, aki azonban korán eltávozott mellőle. Nem volt könnyű a hosszú özvegység, de amíg nem voltam beteg, végeztem a napi munkám és éldegéltem egymagamban. Pár éve változott meg minden” – magyarázza az idős asszony. Százéves korában lett ismét magyar állampolgár Ida néni százéves születésnapját a bágyoni művelődési házban ünnepelte a rokonság. Testvérei gyerekeinek közbenjárása nyomán a százéves kerek évfordulón vehette át a magyar állampolgárságról szóló okiratot Magyarország kolozsvári főkonzulátusának munkatársaitól. A néni meglepődve írta alá az eléje tett papírt, mert erre már nem számított. A gondnok elmagyarázza, hogy idős kora ellenére Ida néni a „legtisztább” gondolkodású lakója az otthonnak. A személyzet igyekszik mindenben könnyebbé tenni hétköznapjait, amit azonban beárnyékol, hogy az arcán daganat jelent meg. Az orvosok szerint már nem lehet műteni, hiszen ebben az idős korban nagy valószínűséggel a műtőasztalon aludna el örökre. Bágyon második legidősebb lakója szintén nő, aki idén töltötte 92. életévét. A 105 éves Székely Ida nénihez fogható matuzsálemi kort azonban emberemlékezet óta nem ért meg senki a környékbeli aranyosszéki falvakban sem. Minden idők egyik legidősebb romániai lakosa egyébként ugyancsak magyar volt, mégpedig a 109. évében, 2016 májusában a bánási Karánsebesen elhunyt Szemenyei Margit. A római katolikus vallású asszony az Arad megyei Kisjenőn született 1907. augusztus 15-én, Borosjenőn (Ineu) járt iskolába. Az első világháború után került Karánsebesre, amikor édesapja az ottani bútorgyárban vállalt munkát. Ő maga is gyári munkás volt több évtizeden át. 108. születésnapján Karánsebes polgármestere is felköszöntötte, az idős nő pedig az egészséges táplálkozást tartotta a hosszú élet titkának. Sok tejet ivott és elsősorban a háztáji gazdaságban termesztett zöldségeket, az ott nevelt állatok húsát ette. Minden idők legidősebb romániai embereként különben az 1908. november 21-én született és 2020. június 27-én elhunyt Dumitru Comănescu tartják nyilván, aki 111 évet és 219 napot élt. Egy hónapig igazoltan ő volt a legidősebb férfi a világon.

Tíz szlovák–magyar vegyes házasságból mindössze kettőben nevelnek magyar gyermeket

Megszólalt a héten a pozsonyi *Új Szóban* Nagy Roland és az *Így öröklődik a magyarság* címmel közreadott cikkében annak a Szlovák Statisztikai Hivatal (*Štatistický úrad Slovenskej republiky*) által kiadott friss kiadványban foglaltaknak járt utána, amely egyebek mellett az egy háztartásban élő szlovákiai családok nemzetiségi kérdéseivel kapcsolatban tárt fel számos érdekes, de egyben riasztóan lehangoló adatot. Ezekből például kiderült, hogy a szlovák–magyar vegyes házasságban élő szülők gyermekei milyen nagy arányban lesznek szlovák nemzetiségűek, továbbá az is nyilvánvalóvá vált: **két magyar nemzetiségű személy házasságából nem feltétlenül magyar gyermekek kerülnek ki!**

A pozsonyi vár | Fotó forrása: Pexels-Pixabay

Mivel a tavaly közzétett népszámlálási adatokon alapuló tanulmány fontos tanulságokkal szolgálhat a szlovákiai magyar közösség asszimilációjáról, a kolléga megkereste Óvári Krisztiánt, a hivatal népszámlálási részlegének elemzőjét, aki egyben a tanulmány egyik szerzője is, és rákérdezett a tisztán magyar, illetve a szlovák–magyar vegyes házasságokat érintő legérdekesebb adatokra.

Kettőjük beszélgetésében értelemszerűen nem esik szó az asszimilációs folyamatnak a választói magatartásra gyakorolt hatásairól. Viszont aligha kockáztatok sokat, ha itt rögzítem: annak a ténynek, hogy becslések szerint a nemrég tartott szlovákiai választásokon a felvidéki magyarok mintegy 35–40 százaléka szlovák pártokra szavazott – van köze, méghozzá nem is kis mértékben a felerősödött beolvadási tendenciákhoz.

Múltév január 20-án, amikor először szembesültem azokkal az adatokkal, amelyeket a Szlovák Statisztikai Hivatal aznap tett közzé a 2021-es népszámlálás nemzetiségre valamint az anyanyelvre vonatkozó kérdéseire kapott válaszokból nyertek, és melyekről a *maszol* is [beszámolt](#) az *MTI* tudósítása alapján, kifejezetten

értetlenkedve fogadtam a távirati iroda beszámolójának címéből következő negatív töltetű üzenetet.

Nemetszésemre az adott okot, hogy **Tíz év alatt 36 ezerrel csökkent a felvidéki magyarok száma** szalagcímet megtévesztőnek tartottam annak tükrében, hogy a hivatalosan közzétett számok szerint Szlovákia 422 065 lakosa (7,75 százalék) vallotta magát magyar nemzetiségűnek az erre vonatkozó első kérdésnél és további 34 089 személy jelölte meg a magyart a nemzetiségre vonatkozó második kérdésnél is. Ez pedig azt jelentette, hogy pontosan 456 154-en vallották magukat magyarnak, illetve magyar kötődésűnek, a szám pedig alig, mindössze 2313-mal maradt el attól a 458 467-től, mint ahányan a 2011-es népszámlálás során magukat magyarnak deklarálták.

Ennek a véleményemnek azonnal hangot is adtam annak idején e rovatban, amikor az *Új Szó Csökkenés helyett létszámbeli stabilizációt hozott a népszámlálás nemzetiségre vonatkozó két kérdése* című cikkét [ismerttettem](#). Ebben ismert szlovákiai magyar szakemberek, Gyurgyík László demográfus, Fiala-Butora János kisebbségjogi szakértő és Ravasz Ábel szociológus értelmezték a cenzus nemzetiségi sorsait. Ők is úgy látták, hogy pozitív fejleményként kell értékelni a kettős identitás megvallását lehetővé tevő új népszámlálási gyakorlatot, hiszen ezzel a módszertannal mintegy 35 ezren kaptak esélyt arra, hogy jelezhessék: **ők sajátos** élethelyzetükből adódóan vagy más megfontolásból kötődnek a magyarsághoz, és számukra fontos szempont a szlovákiai magyar közösséghez is tartozni.

Arról is szóltam, hogy a demográfus Gyurgyík külön kiemelte, a többes identitás körüli terméketlen vita helyett a szlovákiai magyarok valódi számának megállapításakor hasznosabb lenne a felmérés anyanyelvre vonatkozó kérdésére koncentrálni. Ez 462 175 személyt (8,48 százalék) [mutat ki](#), aki a magyart tartja anyanyelvének, amely több mint a magyar nemzetiséget az első két helyen megjelölő polgárok száma együttesen.

A harmas interjúból az is óhatatlanul kiderült, hogy mivel az eddig közreadott számsorok tulajdonképpen csak alapadatok, szükség lesz majd számos, ezekből következő részletkérdés alaposabb vizsgálatára. Ugyanis csak így lesz lehetséges majd hiteles képet kapni arról, milyen állapotban van a Szlovákiában élő több mint négy és fél százszázres magyar közösség, melyek a megmaradásának és megtartásának reális esélyei?

Egy ilyen, immár az árnyalatokra is kitérő alapos [elemzés](#) látott napvilágot nemrég a Szlovák Statisztikai Hivatal legfrissebb kiadványaként, mely egyebek

mellett azt vette górcső alá, hogy hol a legnagyobb az asszimilációs nyomás, hol a legérezhetőbb a magyarfogyás, illetve, hol nem fenyeget annyira ijesztően ennek a kockázata.

Ez a kiadvány természetesen felkeltette a legnagyobb olvasottságú szlovákiai magyar napilap, az **Új Szónál** dolgozó kollégák figyelmét, akik közül Nagy Roland vállalkozott arra, hogy a legilletékesebbet, Óvári Krisztiánt, a tanulmány egyik szerzőjét, aki egyben a hivatal népszámlálási részlegének elemzője felkeresve, faggassa meg őt a felvidéki magyar jelen és a jövő szempontjából olyan kardinális kérdésekről, melyek mind-mind **az asszimilálódás ügyét, illetve annak leselkedő veszélyét érintik. A sajnós nem cáfolható riasztó tényeket és önmagukért beszélő kíméletlen statisztikai bizonyítékokat is felsorakoztató, Így öröklődik a magyarság** címet viselő **beszélgetésük** bemutatására vállalkozom ezúttal.

Kettőjük dialógusának a kiindulópontja az a másfél-százezret meghaladó statisztikai adat, mely arra vonatkozik, hogy hány magyar nemzetiségű személy él, aki egy háztartásban lakik házastársával? Óvári elmondja, hogy a pontos számuk 156 568. Hangsúlyozta egyúttal, hogy a tanulmányban csak azokkal foglalkoztak, akik a népszámlálási kérdőívben az első nemzetiségként jelölték a magyart, hozzátevé azt is: a második nemzetiség kérdéséről a későbbiekben lesz szó.

„Az említett 156 ezer személy a gyakorlatban több mint 95 ezer házaspárt jelent. – fogalmaz a kutató, majd így folytatja: Közel 122 ezer olyan magyar nemzetiségű személyt tartanak nyilván, aki tisztán magyar házasságban él, ami több mint 61 ezer házasságot tesz ki. A fennmaradó 34 ezer személy közül 32 ezren választottak szlovák párt, tehát esetükben 32 ezer magyar érintettségű házaspárról beszélhetünk (a maradék 2 ezer háztartás esetében más nemzetiségű, vagy pedig nem ismert nemzetiségű párról van szó).

Az ezt követően z általa közölt adatok kíméletlenül sokkolók: „A több mint 95 ezer házasság 63,2 százalékánál tisztán magyar házasságról beszélhetünk, a szlovák–magyar vegyes házasságok aránya pedig meghaladja a 33,5 százalékot.” Amivel ezt kiegészíti, az is figyelemreméltó: „Érdekeség, hogy nagyobb arányban vannak azok a vegyes házasságok, amelyekben a férfi magyar, a nő pedig szlovák nemzetiségű (18 százalék a 15,5 százalékkal szemben), vagyis a szlovákiai magyar férfiak gyakrabban választanak szlovák ajkú párt, mint a nők.”

Ami a szlovák–magyar vegyes házasságok földrajzi szempontból történő előfordulását illeti, abban Óvári szerint nincs semmi meglepő:

„Ami a területi eloszlást illeti, számítani lehetett arra, hogy minél magasabb a magyarság aránya az egyes településeken, átlagban annál alacsonyabb a vegyes házasságok aránya.” – mondja el. „Azokban a régiókban pedig, amelyek kevesebb magyar lakossal rendelkeznek, vagyis az ott élő magyarok gyakrabban kerülnek kapcsolatba a szlovák társaikkal, a vegyes házasságok aránya átlagban magasabb lesz”. – fogalmazott.

Természetesen az okfejtése nem marad meg az általánosságok szintjén, hanem konkrét példákkal is alátámasztja mondanivalóját:

„Szemléltetésképp: a Dunaszerdahelyi járásban – ahol az állandó bejelentett lakcím szerint a magyar lakosság aránya eléri a 68,7 százalékot (ha csak az első nemzetiséget vesszük figyelembe) – a szlovák–magyar vegyes házasságok aránya mindössze 8,3 százalék. Ehhez képest például a Lévai járásban, ahol a magyar lakosság aránya már csak 21,2 százalék, a vegyes házasságok aránya szemmel láthatóan magasabb, eléri a 28,7 százalékot. A Nyitrai járásban pedig, ahol az ott élő magyarok aránya mindössze 4,2 százalék, a vegyes házasságok aránya már 40 százalék fölé kúszik.

Továbbá elmondható, hogy az olyan nagyvárosokban, mint Pozsony vagy Kassa, nagy a vegyes házasságok aránya (az említett járásközpontok esetén meghaladja az 50 százalékot), míg a kisebb vidéki településeken, ahol magasabb a magyarság aránya, kevésbé figyelhető meg a szlovák–magyar keveredés.”

Szerző: Bálint-Pataki József, 2023 nov. 19.

Forrás: maszol.ro

A gyász az az ár, amit a szeretetért fizetünk – Lankadatlanul

Teltház volt a szigetlankai református templomban. A Lankadatlanul nyitott bibliaórán még nem voltak ilyen sokan. Olyan téma került terítékre, ami elkerülhetetlenül jelen van, vagy jelen lesz az ember életében: a gyász folyamatáról dr. Bodó Sára egyetemi docens beszélt.

Csütörtökön 18 órától Rác Ervin lelkipásztor köszöntötte a gyülekezetet, a különböző gyülekezetekből érkezőket. Kocsis Leila segédlelkész ötlete volt az, hogy

dr. Bodó Sárát a Debreceni Hittudományi Egyetem tanárát hívják meg a soron következő Lankadatlanulra, aki annak ellenére, hogy betegséggel küzd, vállalta az utat és az előadást. Sokan meghallották a hívó hangot.

A Lanka Duó, azaz Papp Krisztina kántornő és Csorvási Mihály presbiter hosszú idő után először dicsőített együtt. A lelki énekek remekül felvezették az előadást, a feltámadás öröme ott volt mindegyik éneken: A mennyben fenn a trónusnál, Új eget és új földet, Nem láthat bár e földi szem...

Bíró István műve, Nagysármás 1975
– Foto Lydia Verkade-Mostert

Dr. Bodó Sára előadásában elmondta: a gyász az az ár, amit a szeretetért fizetünk. A szeretetnek ára van, nem születik velünk, nem örököljük, hanem tanuljuk. Jé-

zus hozta be az agapé-szeretetet a világba. A gyász egy komplex érzélem, melyben azt ismerem fel, hogy akit szeretek, nincs itt. És ez akkor is megvan, ha hiszek a feltámadásban. A keresztyén hit bizonyos szempontból megkönnyítheti a gyászt, mert halálon túli reményiséget ad, könnyűvé mégse teszi, mert ugyanakkor azt is el kell fogadni, hogy a földi valóságra nézve végérvényes az elválás. Akinek szilárd a hitük, könnyebben túlvannak a hiányérzésen, de akik bizonytalanok, keresőbbek, megtörténik a haláleset, az ő hitük a semmibe porlad. Kár azt hinni, hogy az majd észhez teríti őket. Az előadó bibliai példákat is hozott. Kiemelten foglalkozik Jákób történetével, aki szembesül fia halálhírével: „Fiai és leányai mind vigasztalni próbálták, de nem akart megvigasztalódni, hanem ezt mondta: Gyászolva megyek le fiamhoz a holtak hazájába! Így siratgatta őt az apja.” (1Móz 37,35) Ne ítéljük meg egymás gyászát! – ez egy nagyon fontos dolog. Nem gyászolunk egyformán, még keresztyén emberként sem. Ne szóljunk le a mély gyászt, mert a gyászoló árat fizet a szeretetért. Nincs két egyforma gyász és még azt sem lehet konkrétan megmondani, hogy mennyi a normális gyászidő. Meddig tart a gyász? Addig, ameddig úgy érezzük, hogy ő lefoglal bennünket. Meddig lehet ebben élni? Addig, ameddig tudunk benne élni. Amikor nem tud a gyászoló a mindennapokkal megküzdeni, elhanyagol mindent, nem gondoskodik önmagáról sem, amikor érezhető, hogy életvezetésében komoly akadályok vannak, akkor mindenképpen érdemes külső segítséget kérni. Legyünk türelmesek a gyászolókkal! Az előadó a gyász szakaszait vázolta fel a sokszerű állapottól, a kontrolált szakaszon keresztül, a tudatosulás és átdolgozáson keresztül az adaptációig.

Bíró István műve, Nagysármás 1975 – Foto Lydia Verkade-Mostert

A gyász valóban a belső útra kelés bátorságát kívánja. Ez az út nem rövid, és az első intenzív szakaszt felváltja egy csendesebb szakasz. Nehéz a feladat, mert nemcsak elengedni kell az elhunytat, hanem emlékként vissza is kell fogadni. De ezt az utat nem kell egyedül megtenni. Az Istenbe vetett bizalom ebben segít. Isten belső útítárrá válhat, akinek elfogadó jelenléte, nem az űrt pótolja, hanem erősítő. Isten jelenlétének megtapasztalása segít elhinni, hogy gyász idején érezhetjük, hogy megállt az élet, mégis van folytatás. Nagyon fontos, hogy gyülekezetben, közösségben éljük meg a gyászt. Járjunk istentiszteletre, ahol minden vasárnap egy halálesetről hallunk: Jézus meghalt és feltámadt. Merjünk beszélni bibliaórákon róla, tudjuk kimondani, ami bennünk van, mert az segíteni fog.

A résztvevők közül többen bátran kérdeztek, mertek kérdezni a gyással kapcsolatosan: haragról, öngyilkosságról, a gyermekek temetésén való részvételéről, saját tapasztalataikat emelték be. Egyik kérdés például a halottról *igazat vagy semmit* kérdéskörét hozta, melyre az előadó frappánsan válaszolt: A hazugság nem más, mint az igazság ártó szándékkal történő meghamisítása. Az élet végén a szeretet sokkal fontosabb, mint az igazság.

Síró és vigasztalódó tekintetek, hálás jelenlevők, és utólag is hálájukat kifejező, az élő közvetítést figyelemmel kísérok. – ez volt a Lankadatlanul novemberi kiadása. Isten adjon vigasztalódást minden gyászolónak!

Szerző: Rác Ervin

Forrás: refszatmar.eu

Christine Mostert, Holsappel, Schipluiden

Az Istennek szent angyala

2. Mennyből jövök most hozzátok,
És íme nagy jó hírt mondok,
Nagy örömet majd hirdetek,
Melyen örvend ti szívetek.

3. E mai nap egy kis gyermek
Szűztől született tinéktek,
A gyermek szép és oly ékes,
Vígasságra kellemetes.

4. Már lehozta az életet,
Mely Istennél volt készített,
Hogy ti is véle éljetek,
Boldogságban örvendjete.

HAAGS TOONKUNSTKOOR REQUIEM

G. FAURÉ
M. DURUFLÉ

O.L.V.
PATRICK VAN DER LINDEN

ARS MUSICA ORKEST

AGNES VAN LAAR - SOPRAAN
DANIËL HERMÁN MOSTERT - BARITON
BERT MOOIMAN - ORGEL
JOOST WILLEMZE - HARP

ZATERDAG
18 NOV 2023
20.00 UUR
NIEUWE
BADKAPEL
DEN HAAG

KAARTEN €30-€20 / €15 < 27 JR VIA WWW.HAAGSTOONKUNSTKOOR.NL

In memoriam Eliza Bert Mostert, Schipluiden: 1942 jan.29 – 2023 nov.8.

Amszterdami Magyar Református Gyülekezet 2023 november 12

Fogadalmat tett: Létai István, Petkes Hunor, Toma Loránd és Zsigmond Rezső. Isten áldását kérjük a négy beiktatott presbiter életére és hollandiai szolgálatára

Nt. Paál Károly lelkész beiktatja az új presbitereket

Forrás: <https://www.facebook.com/groups/469704446834620>

Adventi ajándékért, a hollandiai magyar presbiterekért adunk hálát!

Több mint negyven plusz harminc, azaz jó hetven évet vártak a hollandiai magyarok erre a nyilvános felszentelésre, hogy egyházzogilag eleget teheszenek az általánosan gyakorolt egyházi rendtartás elemi követelményeinek. A presbiteriális rendszer hazájában a magyaroknak nem volt presbitériuma, ez szinte hihetetlen. Az amszterdami hívek szintén megeléghették az alapítványokkal körbevett, de presbitérium nélküli keretet, amelyet egyházvezetési szempontból valaki vakablakhoz hasonlított egy konferencián.

Szinte érthetetlen, hogy a hollandiai testvéregyházak, akik anyagilag évtizedekig támogatták a vianeni magyar lelkigondozókat, elnézték azt, hogy három olyan alapítvány is működött, amely meg sem próbálta a presbitériumok felállítását. A magyar hívek lelkigondozásához nem tartottak igényt a hívek bevonására, az Egyház ismertető jeleinek a kiteljesítésére nem követték a régi magyarországi egyházalkotmány előírásait a szabad világban. Magyarán szólva: a korlátozott számú vezetők mellőzték a szülőföldünkön ismert gyülekezeti élet megszervezését. Felügyelet nélküli szórványmunkát folytattak ugyan, igehirdetéssel, úrvacsoraosztással, de rapszódikus órarenddel, egyházzogji keret, vezetőség, vizitációs ellenőrzés nélkül, sőt még az évi egyetlen alapítványi közgyűlést is elhanyagolták. Egyházfegyelmi struktúra és rendtartás nélkül – sajnos nemzedékeken keresztül – az ekléziola látszatát tartották fenn a világ szeme előtt. Hollandiában azért mégsem volt szükség az alapítványi falakra a presbitériumok távol tartásához, a gyülekezeti önszerveződés akadályozásához.

Azért, hogy elhallgatással se vegyünk részt ennek a híveket a vezetésből kizáró és páratlanul furcsa felépítésű konstrukciónak a hívekre való erőltetésében, időnként jeleztük a helyzet tarthatatlanságát. Az is előfordult, hogy felszólalásunkkor hallgatást parancsoltak, indulatosan és durván. Személyes kérdéseinkre korábban azt válaszolták, hogy az 1985-ben elhunyt Willem Adolf Visser't Hooft, az Egyházak Világtanácsának alapító főtitkára állítólag azt üzenté az ide került magyarságnak 1948-ban, hogy ne alapítsanak emigráns magyar egyházat Hollandiában, mert azt rossz néven veszik Budapesten, továbbá vegyék tudomásul, hogy Hollandia nevében a fajsúlyos holland egyházak kívánják tartani a kapcsolatot a hivatalos magyarországi egyházi vezetőkkel.

Tegyük fel, hogy 1990-ig egyesek számára érthető volt a keleteurópai titkosszolgálatok elől való rejtőz-

ködés, de a változás után sem alapítottak egyházközséget, miközben a magyar ifjúság egy része a rotterdami újprotestáns gyülekezethez csatlakozott.

Tény, hogy a vianeni magyar központ elidegenedett és elromosodott. Senkit sem lelkesített, hogy a hollandiai magyar emigráció egyházi jelenléte számos vonatkozásban szervezetlenebb és vérszegényebb volt a diktatúrák nyomása alatt élő falusi gyülekezetek életénél. Azért, ami tapasztalataink szerint jó volt és hasznos volt Isten kegyelméből, e helyen is köszönetet mondunk. Van, akiknek van mire emlékezni, a leépülés emiatt is fájdalmas, mert alkalmakat szalasztunk el, különösen a mostani időkben, amikor ezekkel gyarapodott a hollandiai magyarság lélekszáma.

Következésképpen életbevágóan fontos, hogy a diaszpóra életében minden szervezet az evangéliumi nyíltság jegyében működjön, rabulisztika helyett a szentírásbeli normák szerint, és pedig választott és képességekkel felruházott tisztségviselők vezetésével.

Tekintsük adventi ajándéknak a fiatal presbiterek és lelkipásztorok színre lépését. Könyörödjünk lelki erőért, hogy végezhesék Isten magyar népének a szét-szórtságban való pásztorolását.

Nagy a közös felelősségünk az üdvösség munkálásában, az őszinte viselkedésben és a szeretetszolgálatban. Felülről való bölcsességért fohászkodjunk, hogy megépíthessük a romokat és törvényesen hasznosíthassuk a magyarok vianeni örökségét!

Ezen Sorokat Olvasó Testvéreim! Lássunk látásokat, hiszen jóra néző változások is történhetnek, figyeljük az idők jeleit. Az Úr csodásan működik! Létai István, Petkes Hunor, Toma Loránd és Zsigmond Rezső biztonyságtétele ismét egy biztató kezdet, hogy fogantatosak az egyházépítők imádságai. Makkai Réka hágai presbitert és a zwollei presbitereket is ideszámítva, a hollandiai lelki mezőkön jelenleg tíz presbiterről és nyolc szolgálattelévő lelkipásztorról tudunk. Istené a dicsőség!

Hermán M. János, missziói feladatokat ellátó nyugalmazott lelkipásztor, a teológiai tudományok doktora

Urbán Ákos gondnok részt vett a NyEOMSZ közgyűlésén

A Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek 2023. november 13-14.-i közgyűlésén elhangzott imádság

Igaz Isten, ígéretedben

Változhatatlan valóság!

Amit Te a szent beszédedben

Megmondasz az mind valóság

Könnyebb megavulni,

Végképen elmúlni

A természetnek

Mint semmibe menni

Az igaz Isteni

Szent ígéretnek!

Mindenható örök Isten, mennyei Édesatyánk a Jézus Krisztusban!

Köszönjük Neked ezt a mai napot, köszönjük, hogy megőriztél mindannyiunkat ideutazásunkon, légy velünk, adj hálaadó örömet szíveinkbe együttlétünkben!

Neked köszönjük az erőt és munkánk eredményét, amit adtál az elmúlt időszakban.

Neked köszönjük Urunk, Magyarország kormányának a diaszpóra magyarsága iránt tanúsított gondoskodását, amit az elmúlt esztendőben is megtapasztalhattunk.

Téged kérünk Urunk, áldd meg munkánkat a mai közgyűlési napon!

És kérünk adj erőt, türelmet és hűséget elkötelezett munkánk folytatására a magyarság megmaradásáért a nyugati végeken.

„E gyülekezeten mely e helyre telepedett könyörülj Úr Isten bővítsd rajta kegyelmedet, áldd meg nagyjait kicsinyeit, mind köz- mind tanácsos rendeit,

Hogy munkánk végeztével mondhassuk, dicsőség Istennek!”

Isten áldd meg a Magyarat!

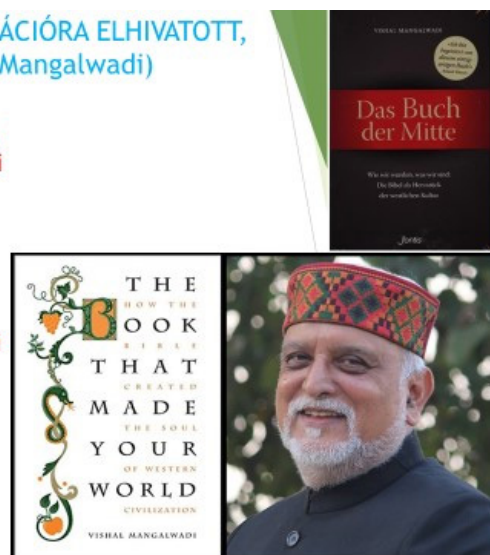
Ámen

MAGYARORSZÁG LEHET AZ ÚJ REFORMÁCIÓRA ELHIVATOTT, LEGSTRATÉGIAIBB ORSZÁG (V. Mangalwadi)

Jelen pillanatban Európában Magyarország lehet a legjobb nemzet, amely visszavezeti Európát a gyökereihez.

Magyarország jelenleg az egyik legstratégiaibb ország, amely új reformációba kezdhet, amely felébresztheti a Nyugatot és előbbre viheti a világ többi részét.

Idézet abból az interjúból, ami **Vishal Mangalwadi** indiai református filozófussal, prédikátorral készült, és a Confessio karácsonyi számában jelenik meg. Az interjút dr. Békefy Lajos készítette.

Hágai Magyar Református Gyülekezet

Istentisztelet

**2023. november 19.
vasárnap, 15 óra**

Heilige Familiekerk
Kamperfoelieplein 29
HÁGA / DEN HAAG

**Igét hirdet:
Sólyom Uzonka, lelkész**

Gyermekistentisztelet:
Paál Károly

Kántor:
Deuten-Makkai Réka

Szervező lelkész:
Csanády Ágnes

Mindenkit szeretettel várunk
vasárnapi istentiszteletre

- 2023. november 26-án
13:30 órakor
- Az Igét hirdeti: Sólyom Uzonka Lilla
- Helyszín: Sportpark Blankensteijn, BOM-gebouw
- 4133 AX Vianen UT, Langeweg 6 a/b

- Az alkalmat közös kávézással zárjuk

A Felső-Tisza-völgy legjelentősebb magyar középfokú oktatási intézményére esett a Nemzeti Összetartozás Alapítvány kuratóriumának választása az őszi jótékonyági orgonakoncert-sorozat bevételeinek odaítélésekor. A nemzeti összefogással előteremtett pénzüsszeget a rossz állapotú viski középiskola felújítására fogják fordítani. Aki hozzá szeretne járulni ehhez a nemes célhoz, november 30-áig még elküldheti támogatását a Nemzeti Összetartozás Alapítvány OTP Banknál vezetett 11711003-21469525 számú bankszámlájára, a közleménybe kérik beírni, hogy Kárpátalja.

NOVEMBER 26: MIKES KELEMEN KÖR KANALAS ÉVA: CSÁNGÓ BÁJOLÁS - FILMBEMUTATÓ ÉS BESZÉLGETÉS

Információ: <https://mikeskelemenkor.nl/events/kanalas-eva-csango-bajolas/>

VIANEN:

Énekeljünk együtt Karácsonykor!

A *Hágai Magyar Énekkar* szeretettel várja mindazokat, akik szívesen vennének részt énekkari tagként a kórus Karácsony-váró koncertjén 2023 december 10-én este 7-kor Hágában.

A műsorban közismert magyar karácsonyi dalok hangzanak majd el (Mennyből az angyal, A kis Jézus megszületett, Ó gyönyörű szép titokzatos éj, Csendes éj) Próba időpontok november 22. és 29.

Kottaolvasás nem feltétel, a közös énekléshez csak jókedv szükséges!

Jelentkezni lehet a 0639-618048 telefonszámon vagy a fmenekkar@gmail.com címen.

Énekelj te is velünk!

ÜLDÖZTETÜNK, DE EL NEM HAGYATUNK,
TIPORTATUNK, DE EL NEM VESZÜNK, III. 11. 49.

Magyar református istentiszteletek 2023 decemberében

DECEMBER 3, Advent 1. VASÁRNAPJA, 15 óra
ISTENTISZTELET - **ROTTERDAM**

Cím: 'Gebouw De Heuvel' épület kápolnája
Grotekerkplein 5, 3011 GC Rotterdam Szolgáló lelkész:
Van Bolhuis-Szabó Emőke Gyermekistentisztelet
lesz.

DECEMBER 10, Advent 2. VASÁRNAPJA, 13:30
óra ISTENTISZTELET – **AMSZTERDAM** Zenés
karácsonyi istentisztelet az 'OK' zenekar szolgálata-
val Cím: Herman Gorterstraat 31, Amszterdam Szolgáló
lelkész: **Paál Károly** Gyermekistentiszteletet tart:
Paál Ildikó Kántor: Somogyi Angéla

DECEMBER 10, Advent 2. VASÁRNAPJA, 14 óra
ISTENTISZTELET – **ZWOLLE**

Szolgál **nt. drs. Sógor Csaba** a MRE zsinati osztályá-
nak főtanácsosa

Könyvbemutatók: Maarten J. Aalders: „Holland-ma-
gyar protestáns kapcsolatok a két világháború között”
és az „Emlékkönyv Sebestyén Jenő születésének 100.
évfordulójára. (Budapest 1986),” c. kötet Andries den
Broeder általi fordítása. [Gedenkboek voor J. Sebes-
tyén bij zijn 100ste geboortedag], Budapest 2023.

Moderátorok: dr. Hermán M. János és Urbán Ákos
gondnok

Gyermekfoglalkozás. Szeretetvendégség

Kántor: dr. Robert Helder

DECEMBER 17, Advent 3. VASÁRNAPJA, 15 óra
ISTENTISZTELET - **HÁGA** Betlehemes játék FI-
GYELEM! ÚJ HELYSZÍN Cím: Lindenkwardant
művelődési központ. 2e Braamstraat 6, Den Haag /
Hága (A templom melletti épület.) Szolgáló lelkész:
Van Bolhuis-Szabó Emőke Kántor: Deuten-Makkai
Réka Szervező lelkész: **Csanády Ágnes.** **DECEMBER**
17, Advent 3. VASÁRNAPJA, 13:30 óra

Karácsonyi istentisztelet úrvacsora osztással IS-
TENTISZTELET - **VIANEN** (Utrecht mellett) Cím:
Sportpark Blankensteijn, BOM gebouw Langeweg 6A,
Vianen Szolgáló lelkész: **Sólyom Uzonka Lilla**

DECEMBER 24, Advent 4. VASÁRNAPJA,
14 óra ISTENTISZTELET – Úrvacsoraosztás –
ZWOLLE

Szolgál **nt. drs. Kelemen Attila Csongor,** a zwollei
egyházközség vezető lelkésze

Betlehemes játék – Ünnepegy a gyermekekkel – Sze-
retetvendégség

Kántor: dr. Robert Helder

Tudakozás dr. Hermán M. János missziói feladatokat
végző lelképásztor címén: jhermanm@gmail.com

*„Az Ige volt az igazi világosság,
amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba.”
János 1,9*

Kedves barátok és ismerősök!

Idén ismét szervezünk egy adománygyűjtést a szegény
és árva gyermekek javára Magyarországon, olyanok-
nak, akiknek kevés jut vagy egyáltalán nincs karácson-
nyi ajándékuk. Tavaly több mint 900 csomagot siker-
ült eljuttatnunk Magyarországra! Nagyon értékeljük
az adományozáshoz való hozzájárulásokat. Fontos
tudnivaló, hogy csecsemőkortól a 12 éves kort elért
gyermekeknek gyűjtünk. Mindenki, aki szeretne egy
ajándékcsomagot összeállítani, játékokat, ceruzákat,
festőszereket, ruhákat vagy akár tisztálkodási cikkeket
is tehet a dobozba. Kérünk, ne helyeztetek romlandó
vagy törekeny tárgyakat a csomagba. Fontos, hogy a
dobozra ráírjátok, hogy lány vagy fiú részére szánjátok-e,
és az életkorcsoportot is szíveskedjétek megje-
lölöni. Egy csomag értéke körülbelül 10-15 euró lehet.

Aki adományozni szeretne, megteheti az istentisztele-
ti alkalmakon. Az akció december 10-én zárul.

Ha vannak kérdéseitek, nyugodtan írjatok nekem: 06-
17558108

Szívélyes üdvözléssel, Truczka József

Beste vrienden en kennissen,

Dit jaar organiseren wij opnieuw een inzamelingsactie voor arme kinderen en weeskinderen in Hongarije, die weinig of geen cadeautjes voor Kerst hebben. Vorig jaar hebben we meer dan 900 pakketten naar Hongarije kunnen sturen! We zouden het zeer op prijs stellen als jullie een bijdrage of donatie aan onze inzameling willen doen. Wij verzamelen voor kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar. Een ieder die

een doos met cadeautjes wil samenstellen, kan speelgoed, potloden, schilderspullen, kleding of zelfs toiletartikelen toevoegen. Plaats alsjeblieft geen bederfelijke of breekbare items in de verpakking. Het is cruciaal om op de doos te vermelden, of het voor een meisje of jongen is, en ook de leeftijdsgroep. Een pakket heeft een waarde van ongeveer 10-15 euro.

Met vriendelijke groet: József Truczakai, info: 06-17558108

„*Boldog az a szolga, akit az ő ura, mikor haza jó, ily munkában talál.*” Mt 24,46

MEGHÍVÓ A 103. ZWOLLEI MAGYAR ISTENTISZTELETRE

2023. DECEMBER 10. 14⁰⁰ órakor

Igehirdetéssel szolgál **nt. Sógor Csaba** zsinati főtanácsos.
Bemutatjuk **dr. Maarten J. Aalders** magyarra fordított művét:
Holland–magyar protestáns kapcsolatok a két világháború között (Budapest 2023).
Moderátor: **dr. Hermán M. János** és **Urbán Ákos**.
A szeretetvendégségre mindenkit várunk.

Helyszín: Zwolle, Lutheránus templom, Koestraat 2-4, a Fundatie Múzeum szomszédságában.
Info: <zwolleireformatus@gmail.com> és 038-4233247.
Az adventi és karácsonyi istentiszteletre szeretettel várjuk az ünneplőket!
A Zwollei Magyar Református Egyházközség Presbitériuma

„Fölöttünk csengőn, tisztán énekel az ég
s az újszülött rügyező ágakkal
lángot rak a fázó homlokok mögé.”

József Attila

Albertje A.t.H.

Híveinknek és Olvasóinknak
Áldott Karácsonyi Ünnepet
és
Boldog Új-Esztenőt
Kívánunk!

**ZWOLLEI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
HONGAARSE PROTESTANTSE GEMEENTE, ZWOLLE**

**Címünk / Adres: Koestraat 2, 8011 NK Zwolle Titkárság / Secretariaat:
Hertenstraat 24, 8011 GT Zwolle**

Telefon: 0031 38 4233247

Email: jhermanm@gmail.com

Homepage: <https://www.zwolleireformatus.nl>

**KvK-nummer: 75204703 - Rechtspersoon. RSIN: 860184420. - Rechtsvorm:
Kerkgenootschap. – Activiteiten: SBI-code 94911-Religieuze organisatie.
Bankrekening: NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente,
Zwolle**